

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

12 november 2007

VERSLAG

– van het Rekenhof –

**van het onderzoek van de ontwerpen van decreet
houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008**

Rekenhof

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2008

*Verslag van het Rekenhof
aan het Vlaams Parlement*

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 12 november 2007

INHOUD

	Blz.
1. Macrobudgettaire aspecten	5
1.1. Economische groei- en inflatieparameters	5
1.2. Begrotingsnormering – houdbaarheid van de financiën	5
1.2.1. Toepassing van de HRF-norm	5
1.2.2. Toekomstnorm	6
1.2.3. Evolutie van de impliciete schuld	7
2. Ontvangstenraming	8
2.1. Algemeen	8
2.2. Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld	9
2.3. Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid	14
3. Analyse van de uitgaven, inclusief DAB's, VOI's en agentschappen	16
3.1. Algemeen	16
3.2. Beleidsdomein Financiën en Begroting	19
3.3. Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen	20
3.4. Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	20
3.5. Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	21
3.6. Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media	21
3.7. Beleidsdomein Werk en Sociale Economie	22
3.8. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie	23
3.9. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken	23
3.10. Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	25
3.11. Beleidsdomein Hogere entiteiten	25
4. Nieuwe programmastructuur	27
4.1. Inleiding	27
4.2. Begrotingsindeling op grond van beleidsdomeinen	27
4.3. Relatie tussen programmastructuur en organisatiestructuur	28
4.4. Relatie tussen DAB-begrotingen en organisatiestructuur	28
4.5. Programma's "apparaatkredieten"	29
4.6. Programma's "provisies" en "algemeen"	29
4.7. Beleidsprogramma's	30
4.8. Begrotingsprogramma's en beheersovereenkomsten	31
4.9. Besluit	31

1 Macrobudgettaire aspecten

1.1 Economische groei- en inflatieparameters

De Vlaamse Regering is voor de begroting 2008 uitgegaan van een BBP-groei van 2,1% en een inflatie van 2,2%. Zij steunt daarvoor op de parameters van de economische begroting van 5 oktober 2007 van het Federaal Planbureau⁽¹⁾. De onderstaande tabel vergelijkt die gegevens met de laatst beschikbare vooruitzichten voor België van de Europese Commissie en van de OESO. Daaruit blijkt dat de voorspelling van de groeioprognose door die internationale instanties ongeveer overeenstemt met die van de Vlaamse begroting 2008. De voorspelde inflatieprognose is daarentegen een stuk lager dan die waarop de Vlaamse begroting is gebaseerd. Bij de opmaak van dit begrotingsverslag waren de geactualiseerde vooruitzichten (herfsteditie) van de Europes Commissie en de OESO echter nog niet beschikbaar.

Voorspelling 2008	BBP-groei	Inflatie
Federaal Planbureau	2,1%	2,2%
Europese Commissie ⁽²⁾	2,2%	1,8%
OESO ⁽³⁾	2,3%	1,8%

1.2 Begrotingsnormering - houdbaarheid van de financiën

De budgettaire doelstelling van de Vlaamse Regering is luidens het regeerakkoord een gezond financieel beleid en dus het behoud van een evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven. De Vlaamse overheid heeft zich daarom bereid verklaard het strengste pad van de Hoge Raad van Financiën (HRF) te volgen. Daarenboven wil de Vlaamse Regering geen lasten doorschuiven naar de toekomst. De beleidsnota Financiën en Begroting ⁽⁴⁾ stelt de ontwikkeling van een toekomstnorm in het vooruitzicht en staat een versnelde afbouw van de impliciete schuld voor.

1.2.1 Toepassing van de HRF-norm

Het Rekenhof beschikt nog niet over voldoende informatie om de berekening van het geraamde vorderingensaldo en de toetsing ervan aan de HRF-norm in al zijn aspecten te kunnen bevestigen. Het

¹ Federaal Planbureau, Economische Begroting 2008, oktober 2007.

² European Commission, Economic Forecast, Spring 2007.

³ OECD, Economic Outlook, nr. 81, may 2007.

⁴ Beleidsnota Financiën en Begroting 2004-2009, Vlaams Parlement, Stuk 136 (2004-2005) - Nr. 1

besteedt wel aandacht aan elementen die het vorderingensaldo kunnen beïnvloeden. Bij het onderzoek van de ontwerpbegroting 2008 heeft het in dit verband geen bijzondere anomalieën vastgesteld.

1.2.2 Toekomstnorm

Het Rekenhof heeft ook nu geen duidelijke toekomstnorm kunnen terugvinden in de voorgelegde documenten. De volgende elementen hebben nochtans een belangrijke impact op de toekomstige begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap:

Langetermijnverbintenissen in het kader van alternatieve financiering

Bij het onderzoek van de begroting en de begrotingsaanpassing 2007 heeft het Rekenhof de nadruk gelegd op een adequate budgettaire verwerking van de verbintenissen op lange termijn die de Vlaamse Gemeenschap op tal van domeinen ⁽⁵⁾ aangaat voor PPS en alternatieve financiering. Met betrekking tot de ontwerpbegroting 2008 wordt onder meer verwezen naar:

- de toekomstige verplichtingen (gebruikstoelagen) die voortvloeien uit de reeds goedgekeurde principiële akkoorden voor de alternatieve financiering in de welzijnssector (zie 3.5 - beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin);
- de onduidelijkheid over de alternatieve financiering van lokale sportinfrastructuur (zie 3.6 - beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media);
- de tenlasteneming gedurende 30 of 35 jaar van de beschikbaarheidsvergoedingen die zullen voortvloeien uit de alternatieve financiering van weginfrastructuur en openbaar vervoer (zie 3.9 - beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken).

Exponentiële groei leningsmachtiging van het Vlaams Woningfonds

Bij het onderzoek van de Vlaamse begroting 2006 stelde het Rekenhof al een belangrijke groei van de leningsmachtiging van het Vlaams Woningfonds vast. Artikel 14 van het begrotingsontwerp 2008 trekt die machtiging opnieuw sterk op. Uit de onderstaande tabel blijkt dat de leningsmachtiging van het Vlaams Woningfonds sinds de aanvang van de legislatuur is toegenomen met factor 2,5.

---

⁵ Er werd onder meer gewezen op PPS en alternatieve financiering met betrekking tot de BAM, Lijninvest, VIA-invest, Cultuurinvest, de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur en de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden.

Leningsmachtiging Vlaams Woningfonds (in euro)	
begrotingsjaar 2004	138.386.000
begrotingsjaar 2005	141.720.000
begrotingsjaar 2006	244.248.000
begrotingsjaar 2007	248.242.000
begrotingsjaar 2008	351.966.000

Die toename heeft niet alleen gevolgen voor de hoogte van de gewaarborgde schuld, het Vlaams Gewest komt ook voor de helft tegemoet in de intresten van de leningen die het Vlaams Woningfonds aangaat. De toename van de leningsmachtiging heeft dus belangrijke budgettaire gevolgen op lange termijn (looptijd van de leningen).

1.2.3 Evolutie van de impliciete schuld

De algemene toelichting raamt de evolutie van de geconsolideerde impliciete schuld van de Vlaamse overheid voor het begrotingsontwerp 2008 (tabel U.9). Zij voorspelt een toename van de impliciete schuld met 38,8 miljoen EUR. Die raming is in tegenspraak met de conclusie bij grafiek U.1 van dezelfde algemene toelichting, die voor 2008 gewaagt van een afbouw van de impliciete schuld.

2 Ontvangstenraming

2.1 Algemeen

Het ontwerp van initiële middelenbegroting 2008 raamt het totaal van de middelen op 22.624.697 duizend EUR. Exclusief de leningopbrengsten bedraagt de raming 22.357.184 duizend EUR. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende ontvangstencategorieën en een vergelijking met de ontwerpuitvoeringsrekening van de begroting 2006 - dat zijn de (voorlopige) uitvoeringscijfers voor 2006 - en de initiële en aangepaste middelenbegroting 2007.

<i>(in duizenden EUR)</i>								
Omschrijving	2006 uitvoering (ontwerp Algemene Rekening)	2007 initieel	2007 aangepast	2008 initieel	Aandeel in totaal (excl. lening- opbrengste n)	Wijziging t.o.v. 2006 uitvoering (=100)	Wijziging t.o.v. 2007 initieel (=100)	Wijziging t.o.v. 2007 aangepas t (=100)
Algemene ont- vangsten (exclusief leningopbrengsten)								
<i>Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld</i>	15.613.591	16.595.487	16.617.063	17.228.907	77,1%	110,3	103,8	103,7
<i>Anderen transferten en dotaties van de federale overheid</i>	410.078	338.676	338.611	338.854	1,5%	82,6	100,1	100,1
<i>Gewestbelastingen, nog geïnd door de federale overheid</i>	3.869.963	4.197.405	4.180.459	4.413.788	19,7%	114,1	105,2	105,6
<i>Gewestbelastingen, eigen inning</i>	80.603	82.082	82.082	84.507	0,4%	104,8	103,0	103,0
<i>Anderen niet-fiscale ontvangsten</i>	167.147	147.821	170.670	190.641	0,9%	114,1	129,0	111,7
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)	20.141.383	21.361.471	21.388.885	22.256.697	99,6%	110,5	104,2	104,1
Subtotaal toege- wezen ontvangsten	102.183	96.314	246.734	100.487	0,4%	98,3	104,3	40,7
Subtotaal algemene en toegewezen ontvangsten	20.243.566	21.457.785	21.635.619	22.357.184	100,0%	110,4	104,2	103,3
Leningopbrengsten	0	178.755	131.946	267.513			149,7	202,7
Algemeen totaal	20.243.566	21.636.540	21.767.565	22.624.697		111,8	104,6	103,9

In vergelijking met de aangepaste begroting 2007 stijgen de middelen, exclusief leningopbrengsten, met 721.565 duizend EUR (3,3%). In vergelijking met de initiële begroting 2007 stijgen zij met 899.399 duizend EUR (4,2%). In vergelijking met de ontwerpuitvoering van de

begroting 2006 loopt de verhoging op tot 2.113.618 duizend EUR (10,4%).

De ramingen zijn voorzichtig. De stijging met respectievelijk 10,3% en 14,1% ten opzichte van 2006 van de twee belangrijkste inkomstencategorieën, de *gedeelde en de samengevoegde belastingen inclusief dotatie kijk- en luistergeld* en de *gewestbelastingen geïnd door de federale overheid* springt het meest in het oog. Samen maken ze 96,8% uit van de ontvangsten. De onderstaande paragrafen gaan op beide inkomstencategorieën verder in. De stijgingen van de *andere transferten en dotaties van de federale overheid* ⁽⁶⁾, de *gewestbelastingen eigen inning*, en de *toegewezen ontvangsten* zijn beperkt. De *andere niet-fiscale ontvangsten* bevatten onder meer de opbrengst van de verkoop van de Indaver-participatie (50 miljoen EUR). Die begrotingsontvangst wordt gecorrigeerd bij de overgang naar het ESR-vorderingensaldo.

2.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld

De gedeelde en samengevoegde belastingen die Vlaanderen op grond van de bijzondere financieringswet (BFW)⁽⁷⁾ van de federale overheid ontvangt, vormen het hoofdbestanddeel van de middelen. De begroting raamt ze, inclusief de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, op 17.228.907 duizend EUR, of 77,1% van het totaal van de middelen⁽⁸⁾. De onderstaande tabel schetst de recente evolutie van deze middelen.

<i>(in duizenden EUR)</i>							
Omschrijving	2006 uitvoering (ontwerp Algemene Rekening)	2007 initieel	2007 aangepast	2008 initieel	Wijziging t.o.v. 2006 uitvoering (=100)	Wijziging t.o.v. 2007 initieel (=100)	Wijziging t.o.v. 2007 aangepast (=100)
Gedeelde belastingen	10.144.130	10.674.199	10.679.555	11.156.439	110,0	104,5	104,5
Samengevoegde belastingen	4.969.623	5.414.738	5.432.536	5.557.340	111,8	102,6	102,3
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (artikel 47bis bijzondere financieringswet)	499.838	506.550	504.972	515.128	103,1	101,7	102,0
Totaal	15.613.591	16.595.487	16.617.063	17.228.907	110,3	103,8	103,7

De economische begroting van 5 oktober 2007 raamt de BBP-groei in 2007 op 2,7% en in 2008 op 2,1%. In 2006 bedroeg de groei nog 3%.

⁶ Met betrekking tot de winst van de Nationale Loterij, de financiering van buitenlandse studenten, de tewerkstellingsprogramma's en het samenwerkingsakkoord betreffende de meerwaardeneconomie.

⁷ Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten.

⁸ Exclusief de opbrengsten van leningen.

De extramiddelen ingevolge de gunstige conjunctuur gaan opnieuw naar de conjunctuurreserve ⁽⁹⁾ (161 miljoen EUR). De inflatie zou in 2008 stijgen tot 2,2%. De BTW-verdeelsleutel (aantal leerlingen) en de denataliteitsfactor evolueren, zij het heel licht, in voor Vlaanderen gunstige zin. De PB-verdeelsleutel zakt opnieuw van 63,60% (aanslagjaar 2005) naar 63,31% (aanslagjaar 2006).

De raming in de initiële middelenbegroting 2008 is in principe de som van de vermoedelijke afrekening van het vorige jaar (2007) en het initiële bedrag van het begrotingsjaar (2008). Die vermoedelijke afrekening 2007 is het verschil tussen, enerzijds, het vermoedelijke bedrag 2007 berekend volgens de in het najaar 2007 gekende parameters en, anderzijds, het aangepaste bedrag 2007 dat werd bepaald bij de aanpassing van de begroting 2007. Het initiële bedrag 2008 is de raming van het bedrag 2008 aan de hand van de meest recente parameters.

De onderstaande tabel toont de ramingen in het ontwerp van initiële Vlaamse middelenbegroting 2008 en vergelijkt ze met de middelen die Vlaanderen van de federale overheid ontvangt ⁽¹⁰⁾.

<i>(in duizenden EUR)</i>			
BFW en begrotingsartikel	Initiële Vlaamse middelenbegro- ting 2008	Ontwerp van financiewet 2008	Verskil
Gewest			
Samengevoegde belastingen			
<i>Basisbedrag zonder Lambermont</i>			
Art. 33 BFW	8.022.862		0
Art. 35 ter BFW	62.295		
<i>Negatieve term</i>			
Art. 33 bis BFW	-2.586.927		0
<i>Extra-middelen</i>			
Art. 35 quater tot septies	70.786		0
<i>Definitieve afrekening 2006</i>		11.288	-11.288
<i>Vermoedelijke afrekening 2007</i>	-11.675	-5.165	-6.510
Totaal Gewest	5.557.340	5.575.139	-17.798
CK 49.22 samengevoegde belastingen	5.557.340		
Art. 25 financiewet		5.575.139	-17.798

⁹ BA CE 01.02: Provisioneel krediet voor het aanleggen van een conjunctuurreserve en voor de financiering van maatregelen in het kader van de Kyoto doelstellingen. De reserve bevat op dit moment 265,9 miljoen EUR.

¹⁰ Ontwerp van financiewet, goedgekeurd in de federale ministerraad van 5 november 2007.

BFW en begrotingsartikel	Initiële Vlaamse middelenbegro- ting 2008	Ontwerp van financiewet 2008	Vershil
Gemeenschap			
Gedeelde belastingen			
Totaal PB Gemeenschap			
Art. 47 BFW	3.718.199		0
<i>Basisbedrag BTW zonder Lambermont</i>			
Art. 39 BFW	6.359.301		0
<i>Bijkomende middelen BTW</i>			
Art. 40 bis en 40 ter BFW	1.052.620		0
Totaal BTW Gemeenschap	7.411.921		0
<i>Definitieve afrekening 2006</i>		4.002	-4.002
<i>Vermoedelijke afrekening 2007</i>	26.319	21.198	5.121
Totaal gedeelde belastingen	11.156.439	10.680.674	-6.475
CI 49.21 gedeelde belastingen	11.156.439		
Dotatie kijk- en luistergeld			
Art. 47 bis BFW	515.624		0
<i>Definitieve afrekening 2006</i>		-536	536
<i>Vermoedelijke afrekening 2007</i>	-496	-1.538	1.042
CI 49.01 dotatie kijk- en luistergeld	515.128		
Art. 24 financiewet		11.668.870	2.697
Totaal initiële begroting 2008	17.228.908	17.244.009	-15.101
Waarvan definitieve afrekening 2006	0	14.754	-14.754
Waarvan vermoedelijke afrekening 2007	14.148	14.495	-347
Totaal exclusief de afrekeningen	17.214.760		0

Uit de vergelijking volgt dat de Vlaamse middelen met ongeveer 15 miljoen EUR zijn onderschat. Deze onderschatting is voor 347 duizend EUR het gevolg van de vermoedelijke afrekening 2007 en voor 14.754 duizend EUR het gevolg van de definitieve afrekening 2006. Tegen de normale geplogenheden bij de toepassing van de BFW in, voert de federale overheid die definitieve afrekening 2006 pas nu door, omdat er geen aanpassing van de RMB 2007 plaatsvond. De Vlaamse overheid heeft die definitieve afrekening wel al ingecalculeerd in haar geraamde middelen van 2007, die nu dus overschat⁽¹⁾ blijken te zijn.

¹¹ De vraag kan eventueel worden gesteld of deze schuldvordering van 15,1 miljoen EUR tegenover de federale overheid voor de vaststelling van het Vlaamse ESR-vorderingensaldo voor het begrotingsjaar 2007 in aanmerking zou kunnen worden genomen in 2007 in plaats van in 2008.

De twee volgende tabellen werken dit voor de volledigheid verder uit, met vermelding van de gebruikte parameters. De tabellen tonen hoe de Vlaamse en federale overheid allebei uitgaan van hetzelfde aangepaste bedrag voor 2006, definitieve bedrag voor 2006, vermoedelijke bedrag voor 2007 en initiële bedrag 2008. Het aangepaste bedrag voor 2007 in de Vlaamse middelenbegroting 2007 is 347 duizend EUR hoger dan in de RMB 2007. Dat leidt tot hetzelfde verschil bij de vermoedelijke afrekening 2007 in de begroting 2008.

(in duizenden EUR)

	2006 Aangepaste bedragen (in aangepaste begroting 2006)	2006 Definitieve afrekening (in aangepaste begroting 2007)	2007 Aangepast bedrag (in aangepaste begroting 2007)	Aangepaste begroting 2007
	(1)	(2)	(3)	(2)+(3)
Vlaamse middelenbegroting	15.617.838	164.609	16.452.451**	16.617.060
Totaal 2006 definitief (1)+(2)		15.782.447*		
Rijksmiddelenbegroting	15.617.838	149.856	16.452.106**	16.601.962
2006 definitief (zie 2006 vermoedelijk)				
2007 aangepast (zie 2007 initieel)				
Totaal 2006 definitief (zie 2006 vermoedelijk) (1)+(2)		15.767.694*		
Vershil 2006 aangepaste bedragen	0			
Vershil 2006 definitieve afrekening		14.753		
Vershil 2006 definitief bedrag		14.753		
Vershil 2007 aangepast bedrag			345	
Vershil in aangepaste begroting 2007				15.098

* Parameters voor de vaststelling van het definitieve bedrag 2006.

1) BBP-groei: 3,00% (federaal definitief= vermoedelijk: 2,70%).

2) Inflatie: 1,79% (federaal definitief=vermoedelijk: 1,90%).

Parameters volgens de economische begrotingen van 21 februari 2007 en 15 september 2006.

3) Denataliteitsfactor: 101,7286 (federaal definitief=vermoedelijk 2006: 101,6537)

4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen): 56,93%.

Deze sleutel vloeit voort uit de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2006 (schooljaar 2005-2006), zoals deze op 4 oktober 2006 door de Algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.

5) PB-verdeelsleutel: 63,60% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,64% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.

Volgens de gegevens van aanslagjaar 2005, toestand op 30 juni 2006.

Het verschil van een kleine 15 miljoen EUR tussen de Vlaamse (=definitieve) en de federale (=vermoedelijke) afrekening vloeit voort uit de hogere BBP-groei en denataliteitsfactor, die slechts gedeeltelijk worden geneutraliseerd door de lagere inflatie.

**Parameters voor de vaststelling van het aangepaste bedrag 2007

1) BBP-groei: 2,20%

2) Inflatie: 1,80% (federaal aangepast=initieel: 1,90%).

Parameters volgens de economische begroting van 21 februari 2007 en 15 september 2006.

3) Denataliteitsfactor: 101,8660 (federaal aangepast=initieel: 101,77566).

4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen): 56,93.

Deze sleutel vloeit voort uit de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2006 (schooljaar 2005-2006), zoals deze op 4 oktober 2006 door de Algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd (RMB).

5) PB-verdeelsleutel: 63,60% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,64% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.

Volgens de gegevens van aanslagjaar 2005, toestand op 30 juni 2006.

Het nagenoeg gelijke bedrag verbergt verschillen in de gebruikte inflatieparameter en denataliteitsfactor.

(in duizenden EUR)

	2007 Aangepaste bedragen (in aangepaste begroting 2007)	2007 Vermoedelijke afrekening (in initiële begroting 2008)	2008 Initieel bedrag (in initiële begroting 2008)	Initiële begroting 2008
	(1)	(2)	(3)	(2)+(3)
Vlaamse middelenbegroting	16.452.451	14.148	**17.214.760	17.228.908
Totaal 2007 vermoedelijk (1)+(2)		16.466.600		
Rijksmiddelenbegroting 2007 aangepast=2007 initieel	16.452.106	14.495	**17.214.760	17.244.009
Definitieve afrekening 2006			***14.754	
Totaal 2007 vermoedelijk (1)+(2)		16.466.600*		
Verschil 2007 aangepaste bedragen	345			
Verschil 2007 vermoedelijke afrekening		347		
Verschil 2007 vermoedelijk bedrag		0		
Verschil 2008 initieel bedrag			0	
Verschil in initiële begroting 2008				15.101 (14.754+347)

* Parameters voor de vaststelling van het vermoedelijke bedrag 2007.

1) BBP-groei: 2,70%.

2) Inflatie: 1,70%.

Parameters volgens de economische begroting van 5 oktober 2007

3) Denataliteitsfactor: 101,9713.

4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen): 56,93%.

Deze sleutel vloeit voort uit de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2007 (schooljaar 2006-2007), zoals deze op 26 september 2007 door de Algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.

5) PB-verdeelsleutel: 63,31% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,29% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.

Volgens de gegevens van aanslagjaar 2006, toestand op 30 juni 2007.

**Parameters voor de vaststelling van het initiële bedrag 2008

1) BBP-groei: 2,10%.

2) Inflatie: 2,20%.

Parameters volgens de economische begroting van 5 oktober 2007

3) Denataliteitsfactor: 102,0975

Volgens de waarneming van 31 augustus 2007 van de toestand 30 juni 2007

4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen): 56,93%.

Deze sleutel vloeit voort uit de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2007 (schooljaar 2006-2007), zoals deze op 26 september 2007 door de Algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.

5) PB-verdeelsleutel: 63,31% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,29% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.

Volgens de gegevens van aanslagjaar 2006, toestand op 30 juni 2007.

***Parameters voor de vaststelling van het definitieve bedrag 2006 (enkel RMB)

De gebruikte parameters zijn dezelfde als in de Vlaamse definitieve afrekening 2006, doorgevoerd in de begroting 2007 (zie hoger)

2.3 Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid

De begroting raamt de opbrengst van de nog *door de federale overheid geïnde gewestbelastingen* (inclusief intresten en boeten) op 4.413.788 duizend EUR (19,7%) van de middelen exclusief leningopbrengsten. De toelichting bij het programma CK beschrijft de methode en de parameters voor de ramingen summier. De onderstaande tabel biedt een overzicht van de evolutie van deze ontvangsten en vergelijkt ze ook met de extrapolatie van de inningen van de eerste negen maanden van 2007.

(in duizenden EUR)

Belasting Programma CK (in de Vlaamse begroting, incl. intresten en boeten)	2006 uitvoering (vooraf- beelding)	2007 aangepast	2007 extrapolat ie eerste 9 m	2008 initieel	Wijziging t.o.v. 2006 uitvoering (=100)	Wijziging t.o.v. 2007 aangepast (=100)	Wijziging t.o.v. 2007 extrapolatie (=100)
Belasting op de spelen en wedenschappen artikel 36.03	19.031	19.604	19.033	19.682	103,4	100,4	103,4
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen artikel 36.04	30.896	37.450	42.285	38.036	123,1	101,6	90,0
Openingsbelasting	212		119	0			
Registratierechten artikel 36.06	1.561.236	1.680.264	1.675.700	1.815.093	116,3	108,0	108,3
Hypotheekrechten artikel 36.07	148.202	145.401	142.805	146.720	99,0	100,9	102,7
Verkeersbelasting op de autovoertuigen artikel 36.08	769.431	841.612	890.481	857.182	111,4	101,9	96,3
Belasting op de inverkeersstelling artikel 36.09	191.256	210.218	222.265	218.897	114,5	104,1	98,5
Eurovignet artikel 36.10	71.643	72.554	61.001	72.359	101,0	99,7	118,6
Schenkingsrechten artikel 56.50	207.909	214.953	236.535	214.953	103,4	100,0	90,9
Successierechten en recht van overgang bij overlijden artikel 56.51	870.073	958.403	917.208	1.030.866	118,5	107,6	112,4
Totaal	3.869.888	4.180.459	4.207.433	4.413.788	114,1	105,6	104,9

De volgende tabel vergelijkt de ramingen met de federale ramingen uit de toelichting bij het ontwerp van financiewet en artikel 23 van hetzelfde ontwerp.

(in duizenden EUR)

Belasting Programma CK (in de Vlaamse begroting, incl. intresten en boeten)	2008 initiele Vlaamse middelen- begroting	Raming in toelichting initiële RMB (financierwet) 2008	Vershil RMB t.o.v. Vlaamse begroting (=100)
Belasting op de spelen en weddenschappen artikel 36.03	19.682	20.299	103,1
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen artikel 36.04	38.036	40.393	106,2
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken (pro memorie) artikel 36.05	0	0	
Registratierechten artikel 36.06	1.815.093	1.850.344	101,9
Hypotheekrechten artikel 36.07	146.720	150.239	102,4
Verkeersbelasting op de autovoertuigen artikel 36.08	857.182	874.073	102,0
Belasting op de inverkeersstelling artikel 36.09	218.897	224.696	102,6
Eurovignet artikel 36.10	72.359	81.491	112,6
Schenkingsrechten artikel 56.50	214.953	244.789	113,9
Successierechten en recht van overgang bij overlijden artikel 56.51	1.030.866	999.812	97,0
Onroerende voorheffing		70	
Totaal van interesten		11.956	
Totaal van boeten		16.294	
Totaal	4.413.788	4.514.456	102,3
Artikel 23 financierwet		4.515.087	

De federale ramingen zijn ongeveer 100 miljoen hoger dan de Vlaamse ramingen.

3 Analyse van de uitgaven, inclusief DAB's, VOI's en agentschappen

3.1 Algemeen

Opvolging voorschotten artikelen 26 en 27

De voorschotten verleend op grond van de artikelen 26 en 27 aan personeelsleden, kabinetsverantwoordelijken, vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering en vertegenwoordigers van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking in het buitenland worden opgevolgd door het boeken van een voorschot op naam van de persoon die het voorschot heeft ontvangen. De toelichting is onduidelijk over de wijze waarop de Vlaamse Overheid deze voorschotten individueel zal opvolgen in haar boekhouding (via welke rekeningen).

Artikel 73 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit (GWR) schrijft voor elke begroting- of thesaurieverrichting te boeken op de rekening van een rekenplichtige. Dergelijke verrichtingen vergen tevens een aanrekening op de begroting of de thesaurie. Bij het gebruik van een thesaurierekening (per begunstigde) dient een maximum debetsaldo te worden bepaald. Voor de aanzuivering dient gebruik te worden gemaakt van een overschrijving in de schrifturen. Het gaat immers om een louter boekhoudkundige transactie en geen financiële transactie. Bij rechtstreekse aanrekening op de begroting is een opvolging door boeking van een vastgesteld of potentieel recht nodig.

Het niet volledig en tijdig aanrekenen van de financiële verrichtingen kan leiden tot onevenwichten in de rekening van de centrale rekenplichtige van de uitgaven en in de rekening van de thesaurie.

Provisionele kredieten (artikelen 45 tot en met 72)

Provisionele kredieten vormen een afwijking op het wettelijk specialiteitsbeginsel, dat de toewijzing van middelen aan programma's voorbehoudt aan het Vlaams Parlement. Er zijn in de begroting 2008 reeds 28 artikelen voor provisonale kredieten ingeschreven. Per artikel zou bij voorkeur een specifieke verantwoording moeten worden gegeven van de noodzaak van een provisonaal krediet. De verantwoording bij het ontwerpdecreet beperkt zich echter tot een korte en algemene omschrijving van het begrip *provisionele kredieten*, zonder specifieke verantwoording voor elke afzonderlijke provisie.

Het Rekenhof wijst in het bijzonder op de volgende provisies:

- *Provisie voor fiscale stimuli (basisallocatie CB 0101 B)*
Het ingeschreven bedrag onder deze provisie houdt verband met het meerbanenplan. De omschrijving van de basisallocatie doet

echter niet blijken dat het om een provisie in het kader van het werkgelegenheidsbeleid gaat. Een aanpassing van de benaming zou meer duidelijkheid scheppen.

- *Provisieel krediet voor de schoolpremie (basisallocatie CB 0139 B)*
Voor de herverdeling van dit provisieel krediet ontbreekt een decretale bepaling.
- *Provisie voor éénmalige investeringen met korte doorlooptijd (basisallocatie CB 0140 B)*
Blijkens de toelichtingen zal de Vlaamse Regering deze nieuwe provisie van 60 miljoen EUR begin 2008 bij herverdelingsbesluit definitief toewijzen. Artikel 59 van het begrotingsontwerp machtigt de Vlaamse Regering immers dit krediet over te schrijven naar bestaande en eventueel nieuw in te schrijven gesplitste en niet-gesplitste basisallocaties over de programma's van de uitgavenbegroting heen. Mogelijke projecten situeren zich volgens de toelichtingen onder andere op het niveau van investeringen in het onderwijs, het veralgemeend elektronisch stemmen en een geplande inhaaloperatie in de aanleg van bedrijventerreinen. Er wordt niet verantwoord waarom de verdeling niet al in het onderhavige begrotingsontwerp kan plaatsvinden. Bovendien is een eventueel verband met de *provisie voor bedrijventerreinen* waarin het programma EB van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie voorziet (basisallocatie EB 0101 C) niet duidelijk (zie ook de bespreking van dit beleidsdomein onder punt 3.4).

Beheersrekeningen van de DAB's

Artikel 140 GWR legt de regels vast waaraan DAB's, die de Vlaamse Gemeenschap middels een afzonderlijk decreet kan oprichten, moeten voldoen. De verdere bepalingen in besluiten houdende het financiële en materiële beheer van een DAB, moeten daar minimaal aan voldoen. De basis van artikel 140 ligt in artikel 65 van de wet van 28 juni 1963. Punt 1° van artikel 140 verplicht regels voor de opmaak en bekendmaking van de begroting en rekeningen te bepalen. Volgens de memorie van toelichting bij artikel 65 is het de bedoeling dat de DAB's een begroting publiceren als bijlage bij de begroting van het departement. Conform daaraan werden in de begroting 2008 afzonderlijke begrotingen per DAB voorgelegd. Wat de rekeningen betreft, kan uit de tekst van de toelichting worden afgeleid dat de regels die van toepassing zijn op de diensten van algemeen bestuur, ook van toepassing zijn op de DAB's.

Tot 2007 wordt voor elke DAB een uitvoering van de begroting, een beheersrekening⁽¹²⁾ en een staat van activa en passiva voorgelegd. Deze rekeningen worden geïntegreerd in de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap.

Vanaf 2008 werkt de Vlaamse Overheid maar met één centrale rekenplichtige meer, die ook de financiële verrichtingen van alle DAB's zal afhandelen (tegenover één rekenplichtige per DAB in de huidige situatie). Het Rekenhof oordeelde dat de voorgestelde centralisatie van de inningen en betalingen niet strijdig is met de GWR voor zover de centrale rekenplichtige per DAB een jaarlijkse beheersrekening voorlegt. De discussie over de implementatie van deze beslissing over de naleving van de voorwaarden van artikel 140 van de GWR is nog lopend⁽¹³⁾.

Kwaliteit van de toelichtingen bij de begrotingsprogramma's

In zijn verslag over het begrotingsontwerp 2006⁽¹⁴⁾ heeft het Rekenhof gerapporteerd over de kwaliteit van de toelichtingen bij de begrotingsprogramma's. Ook voor 2008 vertonen de toelichtingen nog tal van onvolkomenheden.

De instructies voor de opmaak van de toelichtingen hebben in de praktijk niet altijd het gewenste gevolg. De operationele doelstellingen zijn vaak onvoldoende concreet en meetbaar geformuleerd, wat een beoordeling van het geplande beleid bemoeilijkt. Een duidelijke en systematische relatie met de beleidsdocumenten (regeerakkoord, beleidsnota's en beleidsbrieven) en de beheersdocumenten (beheersovereenkomst, ondernemingsplan) ontbreekt dikwijls (zie ook punt 4).

De toelichtingen bij de basisallocaties vertonen veel onnauwkeurigheden. Van de begrotingstabel afwijkende cijfers zijn vaak voorkomende fouten. De mate waarin toelichting wordt geboden is niet altijd evenwichtig. Nieuwe uitgaven of belangrijke wijzigingen in de uitgaven krijgen soms geen of summiere toelichtingen.

De begrotingsinstructie om ook de ontvangsten in de toelichtingen op te nemen, kreeg niet overal een consequente opvolging en leidde soms tot een onduidelijk onderscheid tussen ontvangsten en uitgaven.

---

¹² De beheersrekening en de ermee in verband staande onderliggende kwartaalrekeningen geven een overzicht van de financiële stromen (beginsaldo – ontvangsten – uitgaven – eindsaldo). De controle met de afzonderlijke financiële saldi op rekeningen of kassen in speciën waarborgt de volledigheid van de DAB-rekening.

¹³ De DAB's worden vanaf 1 januari 2008 boekhoudkundig volledig geïntegreerd in de boekhouding van de Vlaamse Overheid. Ze hebben geen afzonderlijk financieel saldo. Het begrotingssaldo en saldo op het reservefonds zouden volgens het laatste voorstel eenmaal per jaar worden berekend en geboekt in de bedrijfseconomische balans.

¹⁴ Vlaams Parlement, Stuk 16 (2005-2006) – Nr. 1, blz. 33-34.

Toelichtingen bij de begrotingen van DAB's, VOI's of agentschappen ontbreken soms of beperken zich tot een overbodige toevoeging van de begroting die al in andere begrotingsdocumenten staat.

Hoofdstuk 5 van het verslag aan het departement Financiën en Begroting geeft concrete voorbeelden. Er wordt ook verwezen naar 3.3, 3.8 en 3.10 van onderhavig verslag. Het Rekenhof beveelt aan meer zorg te besteden aan de toelichtingen voor het Vlaams Parlement.

3.2 Beleidsdomein Financiën en Begroting

Controle op de uitgaven “vereffenaar kort”

Artikel 75 definieert de uitgaven *vereffenaar kort*, die in afwijking van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit niet voorafgaandelijk worden geïsoleerd door de controleur van de vastleggingen en het Rekenhof. De creatie ervan houdt rechtstreeks verband met de afschaffing van de geldvoorschotten aan buitengewone rekenplichtigen.

Het Rekenhof heeft in zijn verslag over het onderzoek van de begroting 2007⁽¹⁵⁾ gesteld dat het agentschap Centrale Accounting als alternatief voor de vroegere interne controle op de rekenplichtigen een a-posterioriconrole diende uit te werken en voor te leggen. Hoewel deze controle ook specifiek was opgenomen in de begroting 2007 en ook in het ontwerp 2008 wordt vermeld (artikel 75), heeft het agentschap tien maanden na de inwerkingtreding van het nieuwe systeem nog geen controlemethodiek aan het Rekenhof voorgelegd.

Wegens het permanente karakter van de afwijking heeft het Rekenhof bij de vorige begrotingen aanbevolen een dergelijke uitzondering op te nemen in een normatief decreet of in een programmadecreet. Dat is nog steeds niet geschied.

Onbeperkt debetsaldo van een orderekening (artikel 160)

Artikel 160, §4, is te vaag. Het moet specificeren hoeveel het debetsaldo mag bedragen. Het toelaten van ongelimiteerde debetsaldi moet worden vermeden.

Vlaams Fonds voor de Lastendelging (VFLD) – nieuwe regeling tussenkomsten

De toelichting bij de begroting van het VFLD stelt dat de nieuwe regeling voor de tegemoetkoming van deze VOI financieel voordeliger is. Zij zou

---

¹⁵ Vlaams Parlement, Stuk 16 (2006-2007), Nr. 1, blz. 29.

de betrokken entiteiten stimuleren sneller tot een akkoord te komen en zodoende op termijn verwijlinteresten indijken. Deze toelichting is onvoldoende gemotiveerd. De nieuwe regeling beperkt immers de tegemoetkoming van die entiteiten in de verwijlinteresten tot maximaal 1 miljoen EUR per dossier.

3.3 Beleidsdomein Internationaal Vlaanderen

DAB Waarborgfonds Microfinanciering

De begroting van de DAB Waarborgfonds Microfinanciering wordt niet nader toegelicht. Er zijn in 2008, net zoals in 2007, geen uitgaven voor het verlenen van waarborg voorzien. De reden ervan wordt niet verduidelijkt (is de DAB bijvoorbeeld nog niet echt in werking, zijn er nog geen aanvragen tot waarborg binnen?).

3.4 Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

Budgettering bedrijventerreinen

Voor de aanleg en ontwikkeling van bedrijventerreinen bevat de ontwerpbegroting verspreide kredieten. In de eerste plaats biedt het Hermesfonds aanrekeningsmogelijkheden (VOI van categorie A). Programma EB van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (basisallocatie EB 0101 C) bevat bovendien een provisie voor bedrijventerreinen van 11,7 miljoen EUR. Ten slotte geeft de toelichting bij het beleidsdomein Financiën en Begroting aan dat ook de provisie *éénmalige investeringen met korte doorlooptijd* (basisallocatie CB 0140 B) in aanmerking komt voor, onder meer, de geplande inhaaloperatie voor de aanleg van bedrijventerreinen. Er is bijgevolg nood aan een duidelijke budgettaire planning van de ontwikkeling van bedrijventerreinen.

3.5 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) – alternatieve financiering

Bij de begrotingscontrole 2007 heeft het Rekenhof gewezen op de onduidelijkheid over de toekomstige budgettaire lasten die met de alternatieve financiering gepaard gaan. Het heeft aanbevolen het Vlaams Parlement bij de bespreking van de begroting in te lichten over de goedgekeurde principiële akkoorden en de daarmee verbonden potentiële toekomstige verplichtingen.

De toelichting (bij programma GC Algemeen) maakt nog altijd geen melding van het bedrag aan goedgekeurde principiële akkoorden. Nochtans was op 6 augustus 2007 voor 455,4 miljoen EUR principiële akkoorden goedgekeurd, waarvan voor 47,7 miljoen EUR bevelen tot aanvang van de werken waren gegeven. Aangezien een initiatiefnemer ten vroegste één jaar na het bevel tot aanvang van de werken een eerste aanvraag tot verstrekking van de gebruikstoelage kan indienen, kunnen de eerste betalingsaanvragen voor gebruikstoelagen vanaf 2008 opduiken.

3.6 Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Programma HF "Sport" en het agentschap Bloso – PPS en alternatieve financiering

De Vlaamse Regering keurde op 30 juni 2006 het projectconcept Vlaams Sportinfrastructuurplan goed en op 13 juli 2007 de implementatie en verfijning ervan. Ook besliste zij met alternatieve financiering een inhaalbeweging uit te voeren op het vlak van de - vooral lokale - sportinfrastructuur ten belope van 225 miljoen EUR.

De regering startte daarvoor een samenwerkingsverband met de PMV op (sportfacilitator). De infrastructuur wordt gerealiseerd met private partners en vervolgens ter beschikking gesteld van het Bloso en de lokale overheden. De Vlaamse Gemeenschap betaalt de beschikbaarheidsvergoeding volledig in het geval van het Bloso en ten belope van 30% voor de lokale overheden.

Het sportinfrastructuurplan zou in 2008 zijn eerste uitvoering kennen in vijf Bloso-proefprojecten. De toelichting van het programma Sport (HF) rapporteert over de projecten met de vermelding "DBFM" (Design, Build, Finance, Maintain). Het begrotingsontwerp bevat geen kredieten of machtigingen met betrekking tot de beschikbaarheidsvergoedingen. De Bloso-begroting zelf maakt evenmin gewag van de DBFM-proefprojecten.

De beslissing van de Vlaamse Regering van 13 juli 2007 stelde bovendien een begeleidend decreet in het vooruitzicht. Een dergelijk ontwerp werd nog niet ingediend bij het Vlaams Parlement.

Onbeperkt debetsaldo van een orderekening (artikel 165)

De uitgaven voor de werking van de Media Desk en Cultuur Contactpunt Vlaanderen kunnen worden geprefinancierd met aanrekening op de orderekening 8HB008301. De aanzuivering van de debetstand vanuit de Europese Unie en de uitgavenbegroting is gelimiteerd. Het Rekenhof beveelt daarom aan een maximale debetstand voor deze orderekening te bepalen.

3.7 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

Herplaatsingsfonds

Na enkele startjaren kent het Herplaatsingsfonds een normale werking. Door de jaren heen manifesteerden zich evoluties en trends. Zo blijven de vastleggingen de laatste drie jaren onder de 4 miljoen EUR en schommelen de betalingen tussen 1,5 miljoen en 2 miljoen EUR. Door de systematische onderaanwending van de toegekende middelen kon het Herplaatsingsfonds een aanzienlijke reserve opbouwen. In de begroting 2008 bestaat 63% van het middelentotaal van het fonds uit overdrachten uit vorige jaren.

Voorts int het Herplaatsingsfonds de laatste jaren steeds meer terugvorderingen. In de jaren 2006 en 2007 ontving het meer dan 300.000 EUR terugvorderingen. Daar de terugvordering van te hoge tegemoetkomingen ingebed is in de werking van het Herplaatsingsfonds, wordt aangeraden deze ontvangst ook te ramen in de begroting.

VDAB

De VDAB raamt het naar 2009 over te dragen saldo op bijna 95 miljoen EUR. Een deel van deze overdracht betreft onbelaste saldi van vorige jaren die niet in mindering worden gebracht van de nieuw toe te kennen dotaties. In tegenstelling tot sommige andere agentschappen voorziet het oprichtingsdecreet van de VDAB niet in het aanleggen van reserves.

3.8 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Agentschap voor Natuur en Bos

Het Rekenhof drong in zijn verslag over het patrimoniumbeheer door het Agentschap voor Natuur en Bos van september 2007 aan op een externe rapportering over de planning en de stand van zaken van de opmaak van beheerplannen door dit agentschap ⁽¹⁶⁾. Het milieujaarprogramma 2008, dat integraal deel uitmaakt van de toelichting, gaat daar maar gedeeltelijk op in. Zo maakt het hoofdstuk *Opvolging van de doelstellingen* wel gewag van het aantal hectare domeinbos met een uitgebreid beheerplan, maar niet van het aantal hectare Vlaams natuurreservaat met een goedgekeurd beheerplan. Voor de prioriteiten 2008 (operationele doelstelling duurzaam beheer van natuur- en bosgebieden uitvoeren en ondersteunen) is het wenselijk, naar analogie met de domeinbossen, ook een doelstelling te bepalen voor de opmaak van beheerplannen voor de natuurgebieden die het agentschap beheert.

Eigen Vermogen Ondersteunend Centrum Agentschap voor Natuur en Bos (EV OC-ANB)

De belangrijkste uitgavenpost van de begroting is post 01 - niet-verdeelde uitgaven (1,5 miljoen EUR). Deze post is bestemd voor de realisatie van projecten die de beheerscommissie van het Eigen Vermogen zich stelt. De toelichting bij de begroting van het Eigen Vermogen vermeldt slechts in algemene termen waarover die projecten handelen. Daar de activiteiten van het EV OC-ANB in het verlengde liggen van de activiteiten van het ANB zelf, is het aangewezen nader toe te lichten wat de geplande projecten concreet inhouden.

3.9 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Beschikbaarheidsvergoedingen voor de IVA Infrastructuur (niet in de begroting opgenomen)

Op 19 juli 2007 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp van DBFM-overeenkomst⁽¹⁷⁾ voor de PPS-constructie voor de Noordelijke ontsluiting van Zaventem goedgekeurd. Bij de ondertekening van deze DBFM-overeenkomst zal het Vlaams Gewest er zich wellicht toe

¹⁶ Vlaams Parlement, Stuk 37-H (2006-2007) – Nr. 1.

¹⁷ Integrale overeenkomst tussen de opdrachtgevende overheid en de geselecteerde private partner voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van een infrastructuurproject.

verbinden gedurende 30 jaar een beschikbaarheidsvergoeding te betalen aan de private projectvennootschap vanaf de beschikbaarheid van de wegeninfrastructuur van het project¹⁸).

De Vlaamse Regering heeft op 16 februari 2007 ook beslist het aandeel van het agentschap Wegen en Verkeer te financieren in het niet-tramgedeelte van een eerste reeks openbaarvervoerprojecten uit het Masterplan Antwerpen. Langs de DBFM-overeenkomst moet het Vlaams Gewest de beschikbaarheidsvergoedingen voor de bouw en het onderhoud van de infrastructuur aan de private partner betalen. De looptijd van die DBFM-overeenkomst zal 35 jaar bedragen.

Zoals alle andere financiële engagements moeten de meerjarenverbintenissen van het agentschap Wegen en Verkeer voor rekening van het Vlaams Gewest integraal tot uiting komen in de begroting van het jaar waarin ze contractueel worden aangegaan. De begroting 2007, noch de begroting 2008 bevat echter de noodzakelijke vastleggingskredieten of een vastleggingsmachtiging voor beide bovengenoemde DBFM-overeenkomsten.

Naar analogie met de bijdragen van het Vlaams Gewest in de beschikbaarheidsvergoedingen voor de alternatieve financieringen van De Lijn, beveelt het Rekenhof bovendien aan de beschikbaarheidsvergoedingen van het agentschap Wegen en Verkeer op een aparte basisallocatie in de begroting in te schrijven, om de transparantie van de begroting te bevorderen.

Beschikbaarheidsvergoedingen voor de VVM – De Lijn (basisallocatie ME 3101 B)

Voor de infrastructuurprojecten die De Lijn met alternatieve financiering wil realiseren, heeft de Vlaamse Regering op 16 februari 2007 beslist bijkomende middelen ter beschikking te stellen om de betrokken beschikbaarheidsvergoedingen aan de private partners te kunnen betalen. Voor 2008 voorziet de Vlaamse Regering in 10,1 miljoen EUR voor beschikbaarheidsvergoedingen voor de eerste tramprojecten uit het Masterplan Antwerpen en voor andere infrastructuurprojecten van Lijninvest. In de uitgewerkte structuren van alternatieve financiering treedt De Lijn op als aanbestedende overheid en zal ze ook de beschikbaarheidsvergoedingen aan de private projectvennootschap moeten betalen.

Omdat de Vlaamse Regering die gebudgetteerde bijdragen aan het extern verzelfstandigd agentschap De Lijn zal doorstorten, moet de betrokken basisallocatie een ESR-code uit de rubriek 41 (inkomensoverdrachten binnen de sector overheid) hebben in plaats van een ESR-code uit rubriek 31 (exploitatiesubsidies aan

---

¹⁸ De bruto te betalen beschikbaarheidsvergoeding voor het project is geraamd op bijna 1,3 miljoen EUR per kwartaal vanaf 2012.

overheidsbedrijven). De Lijn behoort volgens het ESR immers tot de sector overheid.

De gebudgetteerde bijdragen van het Vlaams Gewest voor de beschikbaarheidsvergoedingen zijn bovendien niet in de begroting van De Lijn opgenomen, waardoor die begroting onvolledig is.

3.10 Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Machtiging Vlaams Woningfonds (artikel 14)

De lenings- en verbintenissenmachtiging van het Vlaams Woningfonds verhoogt, buiten de indexatie, met 100 miljoen EUR. De toelichting bij deze verhoging is maar summier en staat niet toe na te gaan of het geraamde bedrag toereikend is (zie ook 1.2.2. van dit verslag).

3.11 Beleidsdomein Hogere entiteiten

Verschuivingen binnen de apparaatkredieten van sommige kabinetten

Vier programma's met apparaatkredieten voor kabinetten van Vlaamse ministers¹⁹) vertonen verschuivingen van 9 tot 72% tussen basisallocatie 12.19 (werkingskosten van het kabinet) en basisallocatie 11.03 (salarissen van het personeel aangesteld in het kader van artikel 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 14 september 2001). De toelichtingen bij de begroting geven geen verklaring voor deze verschillen.

Onaangepaste kabinetskredieten

De Apparaatkredieten van het kabinet van de Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel (programma VG) en van het kabinet van de Viceminister-

---

¹⁹ Programma VG Apparaatkredieten kabinet Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel
Programma VJ Apparaatkredieten kabinet Viceminister-president, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening
Programma VL Apparaatkredieten kabinet Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme
Programma VN Apparaatkredieten kabinet Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering

president, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening (programma VJ) houden nog geen rekening met de recente overheveling van een bevoegdheid van viceminister-president. Dat leidt tot een onevenwicht tussen de kabinetsbegroting van de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel en die van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, die recent tot viceminister-president werd benoemd.

4 Nieuwe programmastructuur

4.1 Inleiding

De programmastructuur van de ontwerpbegroting 2008 is gewijzigd ten opzichte van de begrotingen van vorige jaren. Voordien was de begroting opgedeeld naar de uitvoerende departementen en administraties (organisatieafdelingen) waaraan een aantal begrotingsprogramma's werden toegewezen. De ontwerpbegroting 2008 is opgedeeld naar beleidsdomeinen en binnen die beleidsdomeinen verder verdeeld in begrotingsprogramma's die in principe niet meer eenduidig aan een organisatorische entiteit worden gekoppeld. De instructies voor de opmaak van de begroting 2008 bieden de mogelijkheid binnen elk beleidsdomein behalve beleidsprogramma's ook drie *generieke* programma's te definiëren: *apparaatkredieten*, *provisies* en *algemeen*. De DAB-begrotingen blijven behouden.

4.2 Begrotingsindeling op grond van beleidsdomeinen

De indeling van de begroting op grond van de dertien beleidsdomeinen die de Vlaamse Regering met het besluit van 3 juni 2005⁽²⁰⁾ heeft vastgesteld ter uitvoering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, is een logische keuze en anticipeert op de hoofdstructuur van de begroting waarin het comptabiliteitsdecreet voorziet⁽²¹⁾. De indeling in beleidsdomeinen van het begrotingsontwerp is echter nog niet volledig in overeenstemming met het besluit. Zo is in het begrotingsontwerp het programma CD *Economisch overheidsinstrumentarium* toegewezen aan het beleidsdomein Financiën en Begroting, terwijl het besluit die materie expliciet onderbrengt in het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie⁽²²⁾.

De indeling volgens beleidsdomeinen laat toe de begrotings- en beleidsdocumenten op elkaar af te stemmen, wat de transparantie van de beleidsinformatie voor het Vlaams Parlement kan bevorderen. Voorwaarde is echter dat ook de beleidsdocumenten (beleidsnota's, beleidsbrieven, ...) deze indeling volgen. Deze voorwaarde is vooralsnog slechts gedeeltelijk vervuld, onder meer doordat de één-op-één relatie tussen beleidsdomein en bevoegde minister, één van de uitgangspunten van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, nog niet is gerealiseerd.

---

²⁰ BVR van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

²¹ Decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof.

²² Artikel 7, §1, 1°, a, van het BVR van 3 juni 2005.

4.3 Relatie tussen programmastructuur en organisatiestructuur

Binnen het beleidsdomein definieert de algemene uitgavenbegroting de begrotingsprogramma's niet per entiteit (departementen, IVA's zonder rechtspersoonlijkheid). Daarmee laat zij de traditionele koppeling van programma's aan *organisatieafdelingen* los⁽²³⁾. Zij voorziet alleen in een koppeling met de organisatiestructuur op het laagste niveau van de begrotingsindeling, namelijk de basisallocaties, door middel van een entiteitscode.

Die werkwijze heeft nadelen:

- Het responsabiliseringsbeginsel, toch een van de leidende principes van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, wordt eerder in verband gebracht met de middelen (basisallocaties) dan met de programmadoelstellingen.
- De afstemming van de begrotingsprogramma's met documenten uit de beheerscyclus (management- en beheersovereenkomsten, ondernemingsplannen) wordt complexer bij gebrek aan een één-op-één-relatie tussen programma en uitvoerende entiteit.
- Aangezien het comptabiliteitsdecreet wel voorziet in een verdere opdeling van de begroting in structurele afdelingen, die met de nieuwe entiteiten overeenstemmen (onder meer de departementen en de IVA's), zal de begrotingsstructuur bij de inwerkingtreding ervan opnieuw grondig moeten worden aangepast.

4.4 Relatie tussen DAB-begrotingen en organisatiestructuur

Conceptueel zijn de DAB's vreemd aan de nieuwe organisatie ter uitvoering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Het comptabiliteitsdecreet, dat weliswaar nog niet in werking is getreden, voorziet niet meer in DAB's. De begroting 2008 behoudt evenwel de DAB-begrotingen.

Evenmin als bij de begrotingsprogramma's van de algemene uitgavenbegroting, is er een eenduidige relatie tussen een DAB-begroting en een entiteit van de nieuwe organisatiestructuur. De kredieten van de grote DAB's (VIF, Minafonds) hebben betrekking op verscheidene nieuwe entiteiten. De DAB VIF omvat bijvoorbeeld kredieten van het departement Mobiliteit en Openbare Werken, van de IVA Infrastructuur (Wegen en Verkeer) alsook van de IVA Maritieme Dienstverlening en Kust. Die entiteiten beschikken evenwel daarbuiten ook gedeeltelijk over de kredieten op een aantal begrotingsprogramma's van de algemene uitgavenbegroting. De DAB Minafonds omvat zelfs kredieten die aan entiteiten met eigen rechtspersoonlijkheid toekomen, zoals de OVAM en de VLM. Enkele kleinere DAB-begrotingen vormen in

---

²³ Alleen het beleidsdomein Landbouw en Visserij blijkt, althans voor de beleidsprogramma's, vast te houden aan een opdeling van programma's per entiteit.

hun geheel een onderdeel van het budget van een nieuwe entiteit. Zo zijn de kredieten van de DAB's Catering en Schoonmaak alle toegewezen aan het IVA Agentschap voor Facilitair Management, dat daarbuiten beschikt over kredieten uit de algemene uitgavenbegroting.

4.5 Programma's "apparaatkredieten"

De begroting voorziet per beleidsdomein in een programma *apparaatkredieten* (lettercode A). Die werkwijze vindt een wettelijke basis in artikel 12 van de GWR, dat stelt: *de kredieten voor de programma's groeperen onderscheidenlijk de begrotingsmiddelen die betrekking hebben op de werkingskosten van de overheidsdiensten en op de doelstellingen van de activiteitenprogramma's*. Ook de totstandkoming van het comptabiliteitsdecreet en het kaderdecreet bestuurlijk beleid ging uit van een onderscheid tussen beleidskredieten en apparaatkredieten (personeel en werking).

De memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid ziet in dit onderscheid een aantal voordelen, zoals inzicht in de overheadkosten (apparaatkredieten) en de efficiëntie van de overheidsdiensten, de mogelijkheid tot vergelijking (benchmarking). Dat veronderstelt echter een consequente en uniforme benadering van het begrip apparaatkredieten door alle beleidsdomeinen, wat nog niet altijd het geval is. Zo zijn de dotaties voor de strategische adviesraden meestal onder dit programma opgenomen, maar niet bij het beleidsdomein Bestuurszaken, waar in die uitgave is voorzien onder het programma BC - *algemeen*.

Het is aangewezen dat de begrotingsinstructies duidelijk omschrijven wanneer bepaalde werkingsmiddelen of personeelsuitgaven in een ander programma kunnen of moeten worden voorzien. Ook in heel wat beleidsprogramma's of programma's *algemeen* zijn immers personeels- of werkingsuitgaven opgenomen (bijvoorbeeld de programma's KF, LC, ND).

Ook moet een beoordeling van de apparaatkosten er rekening mee houden dat bepaalde uitgaven in beleidsprogramma's eigenlijk ook apparaatkredieten zijn of omvatten, zoals bepaalde werkingsdotaties en de kredieten in het programma BF - *facilitair*.

4.6 Programma's "provisies" en "algemeen"

Buiten de programma's *apparaatkredieten* en de eigenlijke beleidsprogramma's, voorzien de instructies voor de opmaak van de begroting 2008 in de mogelijkheid per beleidsdomein een programma *provisies* en een programma *algemeen* op te nemen (lettercodes B en C). Die werkwijze vindt geen basis in de GWR, noch in het kaderdecreet bestuurlijk beleid of het comptabiliteitsdecreet. Ook in de vroegere begrotingen kwam dit soort programma's al voor. Nieuw is dat die praktijk wordt gesystematiseerd. Die programma's vormen echter een

afwijking van het specialiteitsbeginsel van de begroting en moeten dus zoveel mogelijk worden vermeden of beperkt.

Uit het voorgelegde begrotingsontwerp blijkt dat de aanpak ter zake sterk verschilt tussen de beleidsdomeinen. Sommige maken er geen of maar een beperkt gebruik van, andere nemen er een ruim deel van hun middelen in op. Zo omvat het programma LC – *Algemeen* van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie ruim 80% van de middelen van het beleidsdomein, terwijl er geen specifieke beleidsprogramma's *Leefmilieu*, *Waterbeheer* of *Landinrichting* zijn⁽²⁴⁾. Het algemeen programma omvat overigens ook kredieten die beter passen in de beleidsprogramma's, die wel zijn gedefinieerd. De dotatie aan de VREG (basisallocatie LC 4140 B) hoort bijvoorbeeld thuis in het programma LE – *Energie*.

4.7 Beleidsprogramma's

Behalve de bovengenoemde generieke programma's (lettercodes A, B en C) telt elk beleidsdomein een aantal beleidsprogramma's (D en verder), vergelijkbaar met het begrip *activiteitenprogramma* in de GWR.

Het is niet duidelijk volgens welke filosofie of criteria de opdeling in beleidsprogramma's tot stand is gekomen, noch of alle beleidsdomeinen daarbij op dezelfde wijze te werk zijn gegaan. Wel stelt het Rekenhof vast dat weinig rekening werd gehouden met de door de Vlaamse Regering in het besluit van 3 juni 2005 vastgestelde indeling van de beleidsdomeinen in beleidsvelden. Alleen voor de beleidsdomeinen *Internationaal Vlaanderen* en *Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed* stemmen de programma's volledig overeen met de indeling in beleidsvelden die het besluit heeft vastgesteld. Voor de andere beleidsdomeinen zijn er soms belangrijke verschillen.

Het BVR van 3 juni 2005 definieert het beleidsveld als een verzameling van beleidsitems die zowel vanuit politiek als maatschappelijk oogpunt een herkenbaar en samenhangend geheel vormen. Daarmee ging de Vlaamse Regering verder in op het begrip beleidsveld zoals dat voor het eerst in de memorie van toelichting bij het kaderdecreet bestuurlijk beleid werd geïntroduceerd en nadien in het comptabiliteitsdecreet expliciet als indelingscriterium voor de begrotingsstructuur werd opgenomen⁽²⁵⁾. De memorie van toelichting bij het comptabiliteitsdecreet stelt overigens: *Vanuit louter budgettair-technisch*

---

²⁴ Cfr. de beleidsvelden gedefinieerd bij het vermelde BVR van 3 juni 2005 en de begrotingsprogramma's van het begrotingsjaar 2007.

²⁵ Artikel 11 van het decreet houdende de regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof bepaalt een begrotingsstructuur opgedeeld volgens beleidsdomein, organisatievorm (structurele afdelingen) en beleidsveld (functionele afdelingen). Het begrotingsontwerp anticipeert alleen op het eerste van de drie criteria.

standpunt is het niveau van een beleidsveld in de begroting vergelijkbaar met een programma als bedoeld in artikel 12 van de op 17 juli 1991 gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Ook op dit vlak anticipeert de begroting 2008 dus niet op de inwerkingstelling van het comptabiliteitsdecreet, hoewel de Vlaamse Regering de indeling in beleidsdomeinen en beleidsvelden al ter uitvoering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid heeft geregeld met uitwerking vanaf 1 januari 2006 en geen enkele wettelijke of decretale bepaling het gebruik van die indeling belet. Het begrip beleidsveld zou binnen de beleidsdomeinen overigens een transparante afstemming kunnen bevorderen tussen de informatie van en de rapportering over de beleidscyclus enerzijds en de begrotingscyclus anderzijds.

4.8 Begrotingsprogramma's en beheersovereenkomsten

De beleidsbrief 2007 *Financiën en Begroting* stelde dat alle agentschappen een ontwerpbeheersovereenkomst moesten voorbereiden tegen de periode van de begrotingsopmaak 2008, opdat deze ontwerpen, goedgekeurd door de Vlaamse Regering, samen met de ontwerpbegroting 2008 aan het Vlaams Parlement konden worden bezorgd. Dit zou het Vlaams Parlement toelaten de conformiteit van de beheersovereenkomsten met de beleidsnota's, de meerjarenbegroting én de ontwerpbegroting 2008 te toetsen. De instructies voor de opmaak van de begroting 2008 stelden dat van het principe van het maximaal op elkaar afstemmen van beheersinstrumenten niet mocht worden afgeweken en dat doelstellingen en instrumenten uit de beheersovereenkomsten hun weerslag moesten vinden in de memorie van toelichting bij de begrotingsprogramma's.

In de praktijk blijkt die afstemming vooralsnog zeer beperkt. De agentschappen met een goedgekeurde beheersovereenkomst waren bij de begrotingsopmaak 2008 nog in de minderheid. Ook het gebrek aan een eenduidige relatie tussen begrotingsprogramma's en DAB-begrotingen enerzijds en de uitvoerende entiteiten anderzijds, bemoeilijkt die afstemming.

4.9 Besluit

De nieuwe programmastructuur heeft als basisindeling de beleidsdomeinen die de Vlaamse Regering vaststelde ter uitvoering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. De verdere indeling in programma's houdt echter niet altijd rekening met de organisatie-indeling, noch met de beleidsvelden vastgesteld in hetzelfde besluit. De DAB-begrotingen blijven behouden hoewel ze conceptueel niet passen in het project beter bestuurlijk beleid.

De nieuwe begrotingsstructuur is dan ook niet optimaal voor de responsabilisering van de nieuwe entiteiten en de realisatie van een transparante aansluiting tussen de begrotingscyclus en de beheers- en beleidscyclus, in het bijzonder wat de informatie aan het Vlaams

Parlement betreft. Zij anticipeert daardoor ook slechts beperkt op de begrotingsindeling die het comptabiliteitsdecreet bepaalt. De begrotingsstructuur zal dus weer fundamenteel moeten wijzigen bij de inwerkingtreding van dit decreet. De inhoud van de programma's *apparaatkredieten* moet door alle beleidsdomeinen op een gelijke wijze worden ingevuld. De formele introductie van de programma's *provisies* en *algemeen* mag er niet toe leiden dat het specialiteitsbeginsel van de begroting in het gedrang wordt gebracht.

BIJLAGE

Formele opmerkingen bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2008
Verslag van het Rekenhof aan het departement Financiën en Begroting,
afdeling Beleidsondersteuning en Begrotingszaken

REKENHOF

Formele opmerkingen bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2008

*Verslag van het Rekenhof
aan het departement Financiën en Begroting
afdeling Beleidsondersteuning en
Begrotingszaken*

**Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 12 november 2007**

INHOUD

	Blz.
1. Ontwerp van de uitgavenbegroting.....	37
2. Krediettabel	41
3. Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen.....	47
4. ESR-classificatie	50
5. Toelichtingen	52

---

1 Ontwerp van de uitgavenbegroting

Artikel 9, §1

Die bepaling vermeldt in een tabel de basisallocaties van de begroting 2007 waarvoor een afwijkende overdrachtsregeling wordt ingesteld. De tabel geeft de basisallocaties echter weer in de nieuwe voorstellingswijze die nog niet van toepassing was voor de begroting 2007. In dit verband wordt verwezen naar de onder hoofdstuk 2 (Krediettabel) vermelde aanbeveling om een officiële conversietabel als bijlage bij de algemene uitgavenbegroting te voegen.

Artikel 12

De uitgaven in het kader van het Vlaams intersectoraal akkoord voor de social profitsector, ingeschreven onder basisallocatie JD 3402 C hebben geen decretale basis. Derhalve moet deze basisallocatie worden toegevoegd aan artikel 12.

In artikel 12 van het ontwerp moeten volgende basisallocatie worden geschrapt omdat het geen facultatieve subsidies betreft, maar subsidies waarvoor reeds een organieke decretale grondslag bestaat:

- NE 3364 E - Ondersteuning lokaal woonbeleid (Vlaamse Wooncode, art. 28);
- NE 3367 E - Subsidies voor de ondersteuning van aanvullende tewerkstelling in de sector wonen;
- NF 3303 D - Subsidie voor instandhouding, herstelling en onderhoud van het ijzermonument en het omringende domein in Diksmuide (decreet van 23.12.1986);
- NF 3305 D - Subsidie aan de vzw Erfgoed Vlaanderen.

De basisallocaties LC 4146 B en LC 6146 B betreffen dotaties aan het IVA Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en kunnen derhalve worden geschrapt omdat artikel 13 voorziet in een decretale basis voor dotaties aan onder meer IVA's.

De basisallocatie HE 3388 D (Subsidie aan de Vlaamse Opera - kunstendecreet 02.04.2004) vermeldt een NGK van 11.547.000 EUR. Dit stemt niet overeen met de krediettabel waar 150.000 EUR is voorzien. Indien de subsidie effectief wordt verleend in het kader van het kunstendecreet dan moet ze overigens niet worden opgenomen in artikel 12.

De ESR-code voor basisallocatie NE 1208 C (Taalcursussen in het kader van het sociaal huurstelsel) geeft aan dat het een aankoop betreft van niet duurzame goederen of diensten. De opname van die

basisallocatie in artikel 12 impliceert dat het een facultatieve toelage zou zijn. Deze twee vaststellingen zijn niet met elkaar verenigbaar.

Sommige tekstomschrijvingen werden onvolledig weergegeven.

Artikel 28 en 152

Vanaf 2008 zal de Vlaamse Overheid slechts gebruik maken van één centrale rekenplichtige met meerdere financiële rekeningen die worden gekoppeld aan één hoofdrekening. In het licht van deze evolutie lijkt de verwijzing naar een speciale financiële rekening met een negatief saldo in artikel 28 en de verwijzing naar de COR (Centrale Ontvangsten Rekenplichtige) in artikel 152 niet langer van toepassing te zijn.

Artikel 38, § 1

De basisallocatie FE 4460 C, waarnaar wordt verwezen, bestaat niet.

Artikel 39

Dit artikel machtigt een gehele of gedeeltelijke overschrijving van het krediet ingeschreven onder basisallocatie HE 3387 D “Subsidie aan de kunstinstellingen (Kunstendecreet 02.04.2004)” naar basisallocatie HE 4105 D “Dotatie aan V.R.T. voor de betaling van werking- en personeelskosten die de VRT ten laste neemt en die verband houden met de werking van het voormalig VRT-philharmonisch orkest en het voormalig VRT-koor (decreet van 13 april 1999) (pro memorie)”. De verantwoording van de decreetsbepalingen stelt evenwel dat de tekstomschrijving van eerstgenoemde basisallocatie “Subsidie aan de VZW Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor (decreet van 19 december 1997)” is. Bovendien vermeldt de laatste alinea dat het resterende krediet integraal wordt toegewezen aan de VZW Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor als jaarlijkse financiële tegemoetkoming in de werking- en personeelskosten van die VZW (artikel 5 van bovengenoemde decreet). Uit deze verantwoording blijkt dat deze basisallocatie enerzijds dient om een nominatim subsidie te vereffenen en anderzijds om een andere basisallocatie middels een overheveling van de nodige kredieten te voorzien. Uit de toelichting bij programma HE Kunsten en Erfgoed blijkt dat de basisallocatie HE 33.87 D eveneens de subsidiëring van andere instellingen betreft en niet enkel die van het Vlaams Radio Orkest en Vlaams Radio Koor (vzw Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor). In de toelichting bij basisallocatie 41.05 wordt, niettegenstaande er tevens verkeerdelijk wordt verwezen naar basisallocatie 33.47 (deze basisallocatie komt niet meer voor in de tabel), overigens verduidelijkt dat een gedeelte van het globale krediet voorzien onder basisallocatie HE 33.87 D is bestemd om de subsidie te financieren die de Vlaamse Gemeenschap aan de nv van publiek recht VRT toekent in het kader van bovenvermelde aangelegenheid.

Er dient derhalve een tekstaanpassing te gebeuren zodat desbetreffende decreetbepaling van een correcte verantwoording wordt voorzien.

Artikel 41

De toelichting in de ‘verantwoording decreetsbepalingen’ met betrekking tot artikel 41 vermeldt foutief dat het hier een maatregel is in uitvoering van een besluit van de Vlaamse regering. De beleidsbeslissing steunt op een nota aan de Vlaamse regering van 26.11.1999 “Standpuntbepaling van de Vlaamse regering inzake regularisatie van de tewerkstellingsprogramma’s”.

Artikelen 75 en 78

Artikel 75, §1, stelt dat onverminderd de bepalingen van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof en de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit een aantal uitgaven mogen geschieden zonder voorafgaand visum van de controleur van de vastleggingen en van het Rekenhof. Deze uitgaven worden betaald via de categorie van uitgaven “Vereffenaar kort”. Punt 8 specificieert dat dit onder andere ook geldt voor alle schuldvorderingen voortvloeiend uit contracten met vervoerders voor het strooien van dooizouten en sneeuwruimen met betrekking tot de winterdienst die werden gesloten in het begrotingsjaar ook al worden de prestaties geleverd in het volgende begrotingsjaar ongeacht het bedrag ervan. Artikel 78, §16, bepaalt dat onverminderd de regels bepaald in artikel 50 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit en van de regels bepaald in artikel 41 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, worden vrijgesteld van het voorafgaand visum van het Rekenhof, de betaling van alle schuldvorderingen voortvloeiend uit contracten met vervoerders voor het strooien van dooizouten en sneeuwruimen met betrekking tot de winterdienst, herhaalt in feite deze bepaling.

Artikel 75, §1, punt 15 en 16, en artikel 78, §19 en §20 voorzien in twee tegenstrijdige afwijkingen op het visum van het Rekenhof met betrekking tot dezelfde uitgaven. Daarenboven gaat het hier om uitgaven op de begroting van de DAB VIF die hoe dan ook niet aan het visum van het Rekenhof zijn onderworpen. Die bepalingen zijn dus overbodig.

Artikel 77

De tabel bij artikel 77 beschouwt ten onrechte de Limburgse Reconvertiemaatschappij, de Participatiemaatschappij Vlaanderen en de Vlaamse Participatiemaatschappij als EVA’s. Het decreet van 7 mei 2004 betreffende de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid dat deze vennootschappen omvormt tot EVA’s is nog steeds niet in werking getreden.

Artikel 99

Artikel 99, 7^e lid, vermeldt binnen de perken van welke basisallocaties van de DAB Minafonds, de minister voor leefmilieu gemachtigd wordt subsidies toe te kennen. Uit de vergelijking van deze opgave met de uitgavenbegroting van de DAB Minafonds blijkt dat de basisallocaties LC3348BC en LC6323BC niet correct zijn en moeten worden vervangen door respectievelijk LC3349BC en LC6322BC en voor deze laatste dient ook de omschrijving te worden aangepast in 'Subsidies voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen en kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (besluit van de Vlaamse regering van 1 februari 2002)'.

In het daarop volgende lid van het decreetsartikel 99 wordt verwezen naar de basisallocatie LA3305BC i.p.v. naar de basisallocatie LC3305BC van de Minafondsbegroting.

Artikel 128

De bedragen in de tweede en derde alinea van artikel 128 van het corpus (respectievelijk de ontvangsten en uitgaven en de vastleggingsmachtiging van het Fonds voor het Flankerend Economisch Beleid voor het jaar 2008) zijn met een factor 1000 overschat. De correcte bedragen zijn respectievelijk 356.315.000 euro en 290.051.000 euro. Bij een uitdrukking in "duizend euro" dienen de desbetreffende getalwaarden met een factor 1000 te worden verlaagd.

2 Krediettabel

Algemeen

Gelet op de wijziging van de programmastructuur en de herdefiniëring van de basisallocaties is het aangewezen het verband tussen de basisallocaties van de begroting 2007, enerzijds, en deze van de begroting 2008, anderzijds, éénduidig en formeel vast te stellen. Dit is in het bijzonder noodzakelijk om misverstanden en fouten te voorkomen en een efficiënte interne en externe controle mogelijk te maken met betrekking tot reguliere en afwijkende overdrachtsregelingen en de relatie tussen gesplitste vastleggingskredieten in de vroegere begrotingsvoorstelling en gesplitste ordonnanceringskredieten in de nieuwe begrotingsvoorstelling. Een officiële conversietabel als bijlage bij de algemene uitgavenbegroting kan hier een oplossing bieden.

Bij de herschikking van de programma's ten gevolge van de aanpassing aan de nieuwe structuur van de Vlaamse overheid verdient het ook aanbeveling de omschrijvingen van de basisallocaties eenvormig te maken en waar nodig aan te passen om per beleidsdomein een gelijklopende tekstomschrijving te hebben voor gelijkaardige basisallocaties.

Programma FH – Levenslang leren

In de tekstomschrijving bij de basisallocaties FH 3334 D, FH 4004D, FH 4005 D en FH 4119 D wordt er niet op een eenduidige manier verwezen naar het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Programma GD – Gezondheidsbeleid en zorgbeleid voor gezinnen en ouderen

De toelichting bij basisallocatie GD 1212 E (Uitgaven in verband met communicatie - initiatieven inzake gezondheid) stelt dat het Agentschap Zorg en Gezondheid in 2008 een eenmalig budget van 100.000 EUR voorziet voor de voorbereiding van een gezondheidsconferentie over gezonde voeding en beweging. Dit kadert in de preventie van overgewicht door ongezond voedingsgedrag en onvoldoende lichaamsbeweging. De toelichting bij basisallocatie GD 1243 E (Uitgaven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid) poneert dat het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid voorziet in het organiseren van gezondheidsconferenties en in het oprichten van werkgroepen ter voorbereiding en opvolging van de gezondheidsconferenties of in het oprichten van ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid. Ook hier

wordt een budget van 151.000 EUR voorzien voor de uitgaven in het kader van de gezondheidsconferentie voeding en bewegen en voor werkgroepen in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid en hun logistieke en wetenschappelijke ondersteuning.

Aangenomen wordt dat de uitgaven op beide basisallocaties de organisatie van dezelfde conferentie betreffen. De vraag rijst of, vanuit het oogpunt van de transparantie, de uitgaven voor bedoelde conferentie niet beter worden aangerekend op dezelfde basisallocatie.

Programma HD – Sociaal-cultureel werk voor volwassenen

Het verdient aanbeveling in de krediettabel te vermelden dat de subsidies aan bewegingen voor sociaal-cultureel volwassenenwerk (basisallocatie HD 3309 C) kaderen in het decreet van 4 april 2003. Gelet op de aanwezigheid van deze decretale grondslag werd betrokken basisallocatie immers niet vermeld in artikel 12.

Programma JD – Werk, en Programma JE – Sociale Economie

De krediettabel bevat enkele basisallocaties met de vermelding 'pro memorie'. Eettelijke van deze basisallocaties droegen deze vermelding ook al in de begroting 2007. Er wordt onder meer verwezen naar de basisallocaties JD 1201 B, JD 1238 B, JD 3311 B, JD 4105 B, JD 4106 B, JD 4121 B, JD 4132 B, JD 7401 B, JD 9913 B, JE 4107 B en JE 4109 B. De meeste middelen op deze oude basisallocaties werden al in 2007 geheralloceerd naar nieuwe basisallocaties. Bijgevolg dient te worden nagegaan of de basisallocaties met pro memorie vermelding in de toekomst nog zullen worden gebruikt. Zoniet mogen ze worden geschrapt zodat de begroting niet onnodig wordt verzwaard.

Verder bevat het programma JD Werk twee basisallocaties die in 2008 niet meer zullen worden gebruikt en niet pro memorie staan vermeld. Het gaat om de basisallocaties JD 1202 B en JD 9912 B. De werkingskosten voor werk en sociale economie van het departement WSE (met uitzondering van communicatieuitgaven) die in 2007 nog werden ingeschreven onder basisallocatie 1202 werden in 2008 overgeheveld naar de apparaatskredieten en ingeschreven onder basisallocatie JA 1270 B. Bijgevolg mag de basisallocatie JD 1202 B worden geschrapt of moet op zijn minst de vermelding 'pro memorie' dragen. Hetzelfde geldt voor de basisallocatie JD 9912 B. Het betreft een vastleggingsmachtiging aan het ESF-agentschap voor projecten in het kader van de voorbije programmaperiode 2000-2006. Vermits de programmaperiode is afgelopen, vervalt ook de vastleggingsmachtiging.

Programma JE – Sociale Economie

De basisallocatie JE 4302 C (Subsidies in het kader van de sociale economie voor ondersteuningsmaatregelen en tewerkstelling in de lokale diensteneconomie) voorziet ook kredieten die specifiek zijn bestemd voor communicatie initiatieven (publicaties en manifestaties)

terwijl die eerder thuishoren onder basisallocatie JA 1273 C (Allerhande communicatie-uitgaven van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie).

Ook voor de kredieten voor uitgaven in het kader van initiatieven maatschappelijk verantwoord ondernemen, zoals de toelichting vermeldt, is er een specifieke basisallocatie, namelijk JE 3303 B (Subsidies allerhande in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen).

Beleidsdomein L – Leefmilieu, natuur en energie

De programmastructuur van het beleidsdomein L - Leefmilieu, Natuur en Energie geeft geen accurate weerspiegeling van dit beleidsdomein overeenkomstig de indeling in beleidsvelden vastgesteld door artikel artikel 13, §2, van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

Deze beleidsvelden zijn:

1. leefmilieu;
2. waterbeheer;
3. landinrichting en nutriëntenbeheer;
4. natuur
5. plattelandsbeleid
6. energie
7. natuurlijke rijkdommen

Voor het beleidsdomein L – Leefmilieu, Natuur en Energie zijn in het voorliggend ontwerp van Algemene Uitgavenbegroting de volgende programma's voorzien:

- LA Apparaatskredieten
- LB Provisies
- LC Algemeen
- LD Natuur, Bos en Groen
- LE Energie

Slechts de beleidsvelden 4 Natuur (met inbegrip van Bos en Groen), respectievelijk 6 Energie komen aldus tot uiting in de programmastructuur van de begroting.

De overige beleidsuitgaven zijn ondergebracht in het programma "LC Algemeen", hoewel verscheidene van deze uitgaven eenduidig aan bovengenoemde beleidsvelden kunnen worden toegewezen.

Voor de transparantie en de overzichtelijkheid van de begroting is het aan te bevelen het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie in het begrotingsdocument verder uit te splitsen, tenminste op het niveau van de bovengenoemde beleidsvelden.

Verder zijn in de programma's LC "Algemeen" en LD "Natuur, Bos en Groen" verscheidene kredieten opgenomen die naar hun aard

(salarissen, werkingskosten, aankoop meubilair, ...) even goed onder het programma LA "Apparaatskredieten" hadden kunnen worden ondergebracht. Het is niet duidelijk volgens welke criteria werkingsuitgaven onder het programma "Apparaatskredieten" dan wel onder een beleidsprogramma worden opgenomen.

In dit verband wordt ook verwezen naar het hoofdstuk "De nieuwe begrotingsstructuur" in het verslag aan het Vlaams Parlement.

Programma LE – Energie

De basisallocaties LE 5003 E (Subsidies voor het plaatsen van fotovoltatische systemen - pro memorie) en LE 7420 E (Investerings ter ondersteuning van de sensibiliseringsopdracht en voorbeeldrol van de Vlaamse overheid inzake rationeel energieverbruik en de hernieuwbare energiebronnen - pro memorie) stonden vorig jaar reeds pro memorie vermeld in de uitgavenbegroting. Omdat deze basisallocaties niet-gesplitste kredieten betreffen kunnen, ingevolge artikel 34 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, in 2008 geen uitgaven lastens deze basisallocaties worden aangerekend, ook niet op overgedragen kredieten. De opname ervan in de uitgavenbegroting is bijgevolg zonder voorwerp.

Programma MA - Apparaatkredieten

Programma MA (Apparaatkredieten – beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken) bevat 3 basisallocaties waarop kredieten zijn voorzien voor de wedden en toelagen van het departement MOW, het IVA Infrastructuur en het IVA Maritieme Dienstverlening en Kust (resp. basisallocaties MA 1171 B, MA 1172 D en MA 1173 C). Volgens de toelichting gaat het om de basisallocaties die in 2007 nog onder programma 91.2 "Bestaansmiddelen Mobiliteit en Openbare Werken" terug te vinden waren.

Daarnaast worden binnen hetzelfde programma pro memorie ook 4 basisallocaties voorzien voor de wedden van het beleidsdomein MOW, het departement MOW, het IVA Infrastructuur en het IVA Maritieme Dienstverlening en Kust (resp. MA 1190 B, MA 1191 B, MA 1192 D en MA 1193 C). Volgens de omschrijving overlappen deze met de bovenvermelde basisallocaties. Het is aangewezen dat de toelichting het behoud van die pro memorie basisallocaties motiveert. Indien ze overbodig zijn moeten ze worden geschrapt. Ook bij andere beleidsdomeinen stelt zich een gelijkaardig probleem.

Programma MD – Technische ondersteunende diensten en luchthavens

Naast de basisallocaties voor zowel investeringsdotaties aan de DAB's Luchthaven Antwerpen (MD 5132 B) en Luchthaven Oostende (MD 5133 B) als voor investeringssubsidies voor de luchthaven Kortrijk-

Wevelgem (MD 5112 B) bevinden zich binnen dit programma ook de basisallocaties MD 5131 B (Dotatie voor de aanleg, inrichting en uitrusting van verharde oppervlakten, wegen en gebouwen voor de exploitatie van de luchthavens, inclusief het buitengewoon onderhoud - pro memorie) en MD 5134 B (Subsidies voor investeringen luchthavens - pro memorie). Het is niet duidelijk voor welke luchthaven(s) de eventuele dotaties of subsidies op deze basisallocaties zijn bestemd. De toelichting geeft hierover geen bijkomende informatie.

Programma ME – Gemeenschappelijk vervoer

De omschrijving van basisallocatie ME 6141 B (Dotatie aan het IVA Stationsomgevingen - art. 21, decreet 29.06.2007) verwijst naar artikel 21 van het decreet van 29 juni 2007 als basis voor de toekenning van een dotatie aan het IVA Fonds Stationsomgevingen. Het is echter artikel 23 van het betreffende decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2007 dat vermeldt dat de middelen van het Fonds onder meer zullen bestaan uit een dotatie lastens de begroting van het Vlaamse Gewest.

Programma MG – Haven- en waterbeleid en maritieme toegang

De krediettabel vermeldt basisallocaties MG 8501 B (Kapitaalsinbreng in de NV Marininvest - pro memorie) en MG 8502 B (Terugvorderbaar voorschot aan het EVA Waterwegen en Zeekanaal NV ter compensatie van de gedeerde ontvangsten uit watervangen afkomstig van de haven van Brussel). Dit stemt niet overeen met de toelichting, waarin sprake is van "8101 B – Kapitaalsinbreng in de NV Marininvest (pro memorie)" en "8501 B – Terugvorderbaar voorschot aan het EVA Waterwegen en Zeekanaal NV ter compensatie van de gedeerde ontvangsten uit watervangen afkomstig van de haven van Brussel". Ook de de begroting van het EVA Waterwegen en Zeekanaal NV verwijst voor deze terugvorderbare voorschotten naar basisallocatie MG 8501 B. De toelichting bij deze EVA refereert voor deze terugvorderbare voorschotten nog naar een andere basisallocatie, namelijk MG 8111 B. Deze kruisverwijzingen moeten op elkaar worden afgestemd.

Programma ND – Ruimtelijke ordening

Er zijn kredieten voorzien op basisallocatie NE 3360 C (Subsidies voor de personeels- en werkingskosten aan de samenwerkings- en overlegstructuur van de huurdiensten) hoewel artikel 5 van het BVR van 10 februari 2006 houdende de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden voor die samenwerkings- en overlegstructuur bepaalt dat de erkenning en subsidiëring maar geldt tot 31 december 2007. De toelichting maakt geen melding van een nieuw of aangepast besluit.

Programma ND – Ruimtelijke ordening, en programma NE – Woonbeleid

Op de nieuwe basisallocaties ND 5106 D (Sanering bedrijventerrein Balmatt) en NE 3369 C (Subsidies met betrekking tot proefprojecten energiezuinig bouwen) zijn gesplitste kredieten begroot waarvan het ordonnanceringsgedeelte gelijk is aan het vastleggingsgedeelte, zodat in 2008 ook de volledige ordonnanciering wordt voorzien van de in dat jaar vast te leggen uitgaven, wat de splitsing ervan in vraag stelt. De toelichting toont evenmin aan dat met deze kredieten prestaties worden beoogd waarvan de uitvoeringstermijn meer dan 12 maanden in beslag neemt.

De basisallocatie ND 5106 D (Sanering bedrijventerrein Balmatt) heeft betrekking op slechts één dossier en kan evengoed worden opgenomen onder Basisallocatie ND 5105 D (Subsidies voor de verwerving en sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte).

Programma NF – Onroerend erfgoed

De toelichting bij basisallocatie NF 5303 D (Aandeel van het Vlaamse Gewest in de toekenning van een premie beschermde archeologische goederen – privé-sector – BVR van 26 april 1995) verwijst voor 2007 naar basisallocatie 16225303 met dezelfde tekstomschrijving. In de begroting 2007 kwam deze basisallocatie echter niet voor. Bovendien wordt aan de tekstomschrijving in de tabel “pro memorie” gevoegd, terwijl toch een krediet is voorzien.

3 Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen

DAB Minafonds

Bepaalde begrotingsartikelen van de DAB Minafonds hebben betrekking op overdrachten aan agentschappen (OVAM, VLM) hoewel dit niet duidelijk blijkt uit de omschrijving ervan. Het gaat meer bepaald om de basisallocaties LC4144BC, LC4151BC, LC4172BC, LC6147BC, LC6148BC, LC6104BC, LD6140BC en LD7005BC. Voor de laatste twee basisallocaties blijkt dit ook niet uit de ESR-code. De basisallocatie LD7005BC heeft echter slechts voor een beperkt deel betrekking op een overdracht aan een agentschap (VLM) en wordt dan ook beter gesplitst.

DAB Fonds voor de Financiering van het Urgentieplan voor de Sociale Huisvesting (FFUSH)

De begroting van de DAB "Fonds voor de Financiering van het Urgentieplan voor de Sociale Huisvesting" is opgemaakt volgens de structuur van vorige jaren en niet volgens de nieuwe artikelstructuur opgegeven in de instructies voor de opmaak van de begroting 2008.

DAB Kasteeldomein van Gaasbeek

De verwijzing naar HE 41.20 D als dotatieartikel uit de krediettabel is fout en dient te worden vervangen door een verwijzing naar HE 41.02 D.

Vlaams Brusselfonds

De bedragen van de aangepaste begroting 2007 inzake investeringsbijdragen aan VZW's en bedrijven, gaan uit van een geplande kredietherschikking die begin november 2007 evenwel (nog?) niet was goedgekeurd. Deze cijfers zijn dus (stand begin november) niet correct.

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Bij de inkomsten in de begroting van het IVA VAPH is de omschrijving bij de ESR95 - code 38.5 - Interne nummering 932.4 'Terugvorderingen individuele materiële bijstand'. In werkelijkheid betreft dit voornamelijk terugvorderingen voor persoonlijke assistentie budgetten en in mindere mate voor individuele materiële bijstand. Deze omschrijving werd ook overgenomen in de algemene toelichting.

Agentschap ter Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (BLOSO)

Er is een gebrek aan overeenstemming tussen het dotatiebedrag van 5.607 duizend EUR dat wordt weergegeven in de BLOSO-begroting voor de dotatie gefinancierd in uitvoering van artikel 62 bis van de financieringswet (HF 4180 B van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap) en het bedrag van 4.486 duizend EUR dat wordt weergegeven in de krediettabel onder voornoemde basisallocatie. Het verschil tussen beide bedragen wordt wel toegelicht bij 'programma HF dotatie BLOSO' maar die toelichting is onvoldoende.

Vlaamse Regulator voor de Media

Voor de verwerving van investeringsgoederen voorziet de Vlaamse Regulator voor de Media een budget van 75 duizend EUR. Uit de toelichting blijken er investeringen voor 100 duizend EUR.

EVA Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

De begroting van het EVA VLM vermeldt voor diverse grondenbanken meerdere dotaties in de begroting als ontvangsten, waarvoor geen overeenstemming kan worden gevonden bij het betrokken agentschap of de instelling die de dotatie toekent. Voor enkele dotaties waarvoor wel een inschrijving als uitgave in de begroting kan worden teruggevonden wordt overigens vastgesteld dat het om een partiële dotatie gaat.

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW)

De initiële begroting 2008 van de VMW vermeldt onder de ESR-code 08.21 'Overgedragen overschot vorige boekjaren' 23.897 duizend EUR. De toelichting preciseert dat hierin het van de DAB Minafonds nog in 2007 te ontvangen voorschot op de werkingstoelage 2008 van 22.392 duizend EUR is begrepen. Zonder dit voorschot, zou het overschot van de vorige boekjaren bijgevolg 1.505 duizend EUR bedragen. In de aangepaste begroting 2007 van de VMW is evenwel onder ESR-code 03.22 een over te dragen overschot van het boekjaar opgenomen van 32.066 duizend EUR. Bijgevolg is in de initiële begroting 2008 van de VMW, zowel voor het overgedragen overschot van de vorige boekjaren (ESR-code 08.21) als voor het over te dragen overschot van het boekjaar (ESR-code 03.22) 30.561 duizend EUR te weinig opgenomen.

Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen

De dotaties van AF 41.45, AF 41.48 en AF 61.45 (respectievelijk 18.961 duizend EUR NGK, 4.083 duizend EUR NGK en 765 duizend EUR NGK) worden in de krediettabel voorgesteld als niet-gesplitste kredieten, in de begroting van het AGIV als gesplitste kredieten. Normaliter moet er een overeenstemming zijn in de voorstellingswijzen.

SERV

In de begroting van de SERV wordt langs de ontvangstenzijde driemaal naar een foutief programma verwezen : EC 4107 B daar waar dit EE 4107 B zou moeten zijn.

EV ILVO

In de begroting van het EV ILVO wordt langs de ontvangstenzijde onder de ESR-code 46.4 een ontvangst van 2.813 duizend EUR vanuit het IWT opgenomen. In de begroting van het IWT is voor deze aangelegenheid echter slechts een uitgave van 1.605 duizend EUR voorzien.

Beide begrotingen moeten op elkaar worden afgestemd.

De begroting van het EV ILVO verwijst langs de ontvangstenzijde onder de ESR-codes 46.1.1 en 46.1.5 naar de verkeerde basisallocaties. De desbetreffende basisallocaties DE 3507 C en KE 0191 B hadden respectievelijk de verwijzing DD 3507 C en KD 0191 B moeten meekrijgen.

4 ESR-classificatie

Basisallocatie HC 1236 B (Allerhande uitgaven m.b.t. billijke vergoeding)

Deze basisallocatie voorziet 250 duizend EUR voor de tenlasteneming door de Vlaamse Gemeenschap van de auteursrechten die aan de lokale verenigingen worden aangerekend. De Vlaamse Gemeenschap heeft daarover een overeenkomst gesloten met de beheersvennootschappen. Daar het in feite om subsidies gaat ten voordele van de lokale verenigingen, die wel worden uitbetaald aan de beheersvennootschappen, moet dit worden aangerekend op een basisallocatie met code 33. Code 12 wordt enkel gebruikt voor de eigen werkingskosten.

Basisallocatie MC 8501 B (Kapitaalparticipatie nv Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel)

De kredieten voor de overeengekomen kapitaalverhogingen voor de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel zijn ingeschreven op basisallocatie MC 8501 B met een ESR-code uit rubriek 85 kapitaalverleningen binnen de sector overheid. Om de beoogde ESR-neutraliteit van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel niet in het gedrang te brengen ware het beter een ESR-code uit de rubriek 81 kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven te gebruiken.

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

De VDAB heeft middels financiële leasing PC's en telefooninstallaties aangeschaft. Het ESR voorziet specifieke codes voor de intrest- en kapitaalaflossingen van financiële leasing, meer bepaald de codes 21.50 en 91.70. De VDAB heeft deze ESR-codes echter niet gebruikt.

Verder raamt de VDAB een ontvangst van het Herplaatsingsfonds van 1 miljoen EUR onder de ESR code 46.10 'Inkomensoverdrachten van de institutionele overheid'. Vermits het Herplaatsingsfonds een VOI van categorie A is, wordt aanbevolen deze ontvangst onder de ESR code 46.40 'Inkomensoverdrachten van een VOI' op te nemen.

Herplaatsingsfonds

Het Herplaatsingsfonds betaalt premies voor outplacementbegeleiding van ontslagen werknemers ten gevolge van faillissementen, gerechtelijke akkoorden of ontbindingen en bedrijven in moeilijkheden.

Dossiers waarbij meer dan 50 personen zijn betrokken, worden betaald aan de curator. De kleinere dossiers met minder dan 50 werknemers worden opgevolgd door en betaald aan de VDAB. De VDAB raamde hiervoor een ontvangst van 1 miljoen EUR op de ESR code 46. Om een correcte consolidatie toe te laten is het aan te raden dat het Herplaatsingsfonds langs de uitgavenzijde 1 miljoen EUR inschrijft op een afzonderlijke ESR-code 41.4 'Inkomensoverdrachten aan een VOI'.

5 Toelichtingen

Programma DE – Internationale samenwerking

Basisallocatie DE 3501 C (Subsidies aan personen, verenigingen en instellingen in binnen- en buitenland) is bijzonder ruim omschreven. Daarom dient de toelichting meer informatie te verschaffen, die evenwel ontbreekt. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk of er reeds initiatieven gekend zijn die subsidies zullen krijgen.

Programma DF – Internationaal Vlaanderen

De werkingsdotatie aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) bedraagt in 2008 35.762 duizend EUR. De toelichting bij de begroting van FIT vermeldt ten onrechte dat de *werkingsdotatie van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen stijgt van 35.028.000 EUR in 2007 naar 36.231.000 EUR.*

Programma DG – Toerisme

De cijfers in de toelichting bij dit programma (deel 3 toelichting bij de begrotingen van de DAB's en de agentschappen/VOI's) stemmen niet volledig overeen met de cijfers opgenomen in de begroting van het IVA Toerisme Vlaanderen. Bij de ontvangsten is er in de toelichting bij de 'dotatie voor het programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de toeristische sector (basisallocatie 41.02)' sprake van een verhoging met 320.000 EUR. In de begroting van het IVA Toerisme Vlaanderen bedraagt de verhoging 236.000 EUR. De uitgaven vermeld bij de toelichting bij 'de inkomensoverdrachten aan andere sectoren binnen de overheid' bedragen 5,8 miljoen EUR en een stijging van 530.000 EUR. In de begroting van het IVA Toerisme Vlaanderen bedraagt deze 5,7 miljoen EUR en een stijging van 446.000 EUR.

Er wordt geen toelichting gegeven bij de inschrijving van de nieuwe inkomst 'subsidie kustactieplan' ten bedrage van 100.000 EUR (projectsecretariaat kustactieplan), de nieuwe inkomst 'overige inkomensoverdrachten van de gezinnen ten bedrage van 130.000 EUR (op dit artikel werd vanaf de uitvoeringsrekening 2006 de inkomsten uit vervallen Vlaanderen Vakantielandcheques opgenomen) in de begroting van de IVA Toerisme Vlaanderen.

Programma ED – Economisch ondersteuningsbeleid

In de toelichting bij programma ED werden in strijd met de begrotingsinstructies geen ontvangsten opgenomen hoewel die blijkens

het ontwerp van middelenbegroting wel degelijk bestaan (ED 4641 C - Overdracht wedden en werkingskosten programmasecretariaat - doelstelling 2 programma EFRO)

Programma FA – Apparaatskredieten

In 2007 verhuisde de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) van het Leuvenseplein naar het Artemisgebouw.

Volgens de toelichting bij de begroting van de VLOR "heeft de verhuis van het Leuvenseplein naar het Artemisgebouw tot gevolg dat de huurlasten stijgen met 26 duizend EUR" en stijgt de ESR-code 12.11."Algemene werkingskosten" onder meer daardoor.

De toelichting bij de ESR-code 12.12. "Huur van gebouwen" meldt dat de huurprijs met 17 duizend EUR daalt, door de verhuis van het Leuvenseplein naar het Artemisgebouw. Een verklaring voor deze, op het eerste zicht, tegenstrijdige informatie ontbreekt.

Programma GD – Gezondheidsbeleid en zorgbeleid voor gezinnen en ouderen

De toelichting bij de begrotingen van de psychiatrische zorgcentra Geel en Rekem ontbreekt.

De toelichting bij de basisallocaties GD 3101 B en GD 3102 B (dotaties aan EVA's Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Rekem) is onduidelijk: Middels deze basisallocaties wordt een dotatie toegekend ter compensatie van de niet door het RIZIV aanvaarde meerkost van de toepassing van het Vlaams Personeelsstatuut en een 'werkingsdotatie' voor het eigenaarsonderhoud dat vroeger door het VIPA ten laste werd genomen. De toelichting bij de dotatie aan PZ Geel laat deze werkingsdotatie onvermeld. Anderzijds heeft de toelichting het bij beide basisallocaties ook over (het deel van) de dotatie die voor investeringen wordt toegekend (en dat via basisallocaties GD 5101 B en GD 5102 B verloopt).

Programma GF – Gezinsondersteunend beleid mbt Kinderen

In het cijfermatig overzicht in de toelichting bij de begroting van het IVA Kind en Gezin staat vermeld dat de kredieten die Kind en Gezin ontvangt ondergebracht onder de begrotingsartikels 41.02 en 41.81 341.199 EUR bedraagt. Kind en Gezin ontvangt 340.301 duizend EUR als dotatie en 449 duizend EUR als dotatie gefinancierd met de netto-opbrengst van de Nationale Loterij. Dit is samen 340.750 duizend EUR en niet 341.199 duizend EUR.

Programma HC – Algemeen

Niettegenstaande de toelichting (deel 1 “Evolutie van de totalen van de ontvangsten en uitgaven”) geen ontvangsten vermeldt, blijkt uit de tabel dat de ontvangstenposten HC 0673 B (Diverse andere ontvangsten CJSM) en HC 3873 B (Terugbetaling van toelagen CJSM) respectievelijk bedragen van 450 duizend EUR en 500 duizend EUR aan algemene ontvangsten voorzien.

Programma HE – Kunsten en erfgoed

DAB Landcommanderij Alden Biesen

De bedragen in de ontwerpbegroting van de DAB Landcommanderij Alden Biesen verschillen met deze vermeld in de toelichting bij programma HE Kunsten en Erfgoed.

DAB Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA)

In de toelichting wordt er gewag gemaakt van een stijging van de werkingskosten, terwijl het budget voor werkingskosten daalt van 2.351 duizend EUR naar 2.087 duizend EUR.

DAB Kasteel Domein van Gaasbeek

Deze DAB geeft in de toelichting een verklaring voor de werkingskosten. Deze zijn echter 15 duizend EUR hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting.

Programma HF – Sport

Deel 1 “Evolutie van de totalen van de ontvangsten en uitgaven” van de toelichting vermeldt voor de ontvangsten bij de variabele kredieten een bedrag van 10.000 EUR (de tabel vermeldt overigens NGK, GVK en VRK en niet AO, TO en LO). De krediettabel voorziet evenwel op ontvangstenpost HF 4601 B eveneens een terugstorting van 400.000 EUR door BLOSO. Het betreft een algemene ontvangst.

Hoofdstuk 2 “Toelichting per basisallocatie” van deel 2 “Inhoudelijke toelichting bij elk van de ontvangstenposten en bij elk van de basisallocaties van de uitgavenbegroting” maakt bovendien geen duidelijk onderscheid tussen ontvangsten en uitgaven. Artikel HF 38.01 – Inning administratieve geldboetes dopingovertreders” is bijvoorbeeld een ontvangstenpost, terwijl basisallocatie HF 1102 B “Wedden en toelagen voor topsporters en ondersteunend personeel”, uitgaven zijn.

De toelichting stelt dat voor de basisallocatie HF 5201 B (Subsidies voor sportinfrastructuur van de particuliere sector) begin 2008 via herverdeling een eenmalig bedrag van 1.000.000 EUR zal worden toegevoegd in GVK en GOK. Vermits de overheveling blijkbaar vaststaat, rijst de vraag waarom hiermee al geen rekening is gehouden of waarom niet wordt medegedeeld hoe bedoelde herverdeling zal

niet wordt medegedeeld hoe bedoelde herverdeling zal worden gerealiseerd.

Programma JD – Werk

De toelichting maakt voor basisallocatie JD 1222 B (Studies en Onderzoekingen) geen melding van de reden van het verhoogde krediet (+ 50.000 euro) ten opzichte van het bedrag vermeld in de krediettabel van de goedgekeurde nota aan de Vlaamse regering van 16 februari 2007 inzake de invulling van de vereiste capaciteit voor de uitvoering van de arbeidsmarktmonitoring door het departement Werk en Sociale Economie. (VR/2007/ 1602/ DOC.0144)

De toelichting bij basisallocatie JD 3402 C (Uitgaven in het kader van het Vlaams Intersectoraal akkoord voor de social profitsector (VIA)) verwijst naar het besluit van de Vlaamse regering van 8 december 2008. Het betreffende besluit tot instelling van de aanmoedigingspremies bij loopbaanonderbreking in geval van zorgkrediet, loopbaankrediet en landingsbanen in de social profitsector dateert echter van 8 december 2000. De toelichting vermeldt aldus een foutief jaartal.

Programma KD – Landbouw-, visserij- en plattelandsbeleid

In de toelichting bij dit programma wordt onder de toegewezen ontvangsten 1.113 duizend EUR opgenomen. In de kredietentabel (middelenbegroting) wordt daarentegen 1.446 duizend EUR toegewezen. Beide documenten dienen met elkaar in overeenstemming te worden gebracht.

Met betrekking tot basisallocatie KF 1202 D (Werkingsuitgaven en uitgaven voor aankoop van niet-duurzame goederen en diensten voor het IVA ILVO) stemt het bedrag voorzien in de toelichting (2.473 duizend EUR) niet overeen met het bedrag in de krediettabel (2.448 duizend EUR).

Programma LA - Apparaatskredieten

De toelichting rapporteert voor de basisallocatie LA 1270 B (Algemene werkingskosten departement) het bedrag van 2.967.000 EUR als krediet. De krediettabel vermeldt echter het bedrag van 3.067.000 EUR.

Programma LA – Apparaatskredieten, en LD – Natuur, bos en groen

In de toelichting zijn voor de basisallocaties LA 1270 B, LD 1108 D en LD 1203 C de opgegeven bedragen voor respectievelijk de NGK, de GOK en de NGK van de initiële begroting 2008 niet in overeenstemming met deze opgenomen in de tabel van de uitgavenbegroting.

Programma LC – Algemeen

In de toelichting bij de algemene uitgavenbegroting van het programma LC over de DAB Minafonds zijn de voor de begrotingsartikelen LC1232BC en LC1233BC vermelde bedragen voor de initiële begroting 2008 niet in overeenstemming met de begroting van het Minafonds. Voorts is het begrotingsartikel LC3348BC vermeld i.p.v. LC3349BC en dienen voor de begrotingsartikelen LC1231BC, LC1233BC, LC1262BC, LC3305BC, LD6140BC en LC6147BC de omschrijvingen in de toelichting nog te worden geactualiseerd.

De toelichting van het programma LC over het EVA Vlaamse Landmaatschappij vermeldt in de bespreking per ESR-code voor de opgegeven bedragen voor de begroting 2008 regelmatig bedragen die niet volledig overeenstemmen met de krediettabel. Het betreft voor de ontvangsten de ESR-klassen 1, 4 en 6 en voor de uitgaven de ESR-klassen 11, 12 en 7.

De toelichting verwijst naar de begroting van de “Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (categorie A)”. De VMW is een instelling van openbaar nut, categorie B, zoals wel correct is opgenomen onder het deel 3, waarin alle diensten met afzonderlijk beheer en agentschappen/Vlaamse openbare instellingen, worden opgelijst.

Programma MB – Provisies

De toelichting bevat geen informatie over de basisallocaties MB 0103 G (CAO-Provisie De Lijn) en MB 0190 B (Uitgaven financieringsfonds BAM (art. 77 decreet van 23.12.2005) (pro memorie)).

Programma MG – Haven- en waterbeleid en maritieme toegang

De begroting van het EVA Waterwegen en Zeekanaal NV vermeldt langs de ontvangstenzijde onder de ESR code 66.11.20 een investeringsdotatie van de Vlaamse Gemeenschap voor een totaal bedrag van 151.401 duizend EUR. De corresponderende uitgave is terug te vinden in de kredietentabel onder basisallocatie MG 6102 B. De toelichting bij deze EVA rapporteert éénmaal het correcte bedrag van 151.401 duizend EUR en éénmaal het foutieve bedrag van 150.151 duizend EUR. Dit tweede bedrag moet worden gecorrigeerd.

Programma NA – Apparaatkredieten

Voor de basisallocatie NA 1289 C (Informaticakredieten beleidsdomein RWO) ontbreekt de toelichting. Hierdoor wordt het moeilijk een onderscheid te maken met basisallocatie NA 7489 C (Aankopen en investeringen informatica beleidsdomein RWO).

Programma NA – apparaatkredieten, en Programma ND – Ruimtelijke ordening

Basisallocatie NE 6111 C (dotatie aan het investeringsfonds voor grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant)

Basisallocatie NE 9901 C (Vastleggingsmachtiging Vlabinvest)

Basisallocatie NA 4170 C (dotatie aan de strategische adviesraad ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed (SARO))

Basisallocatie NA 4171 C (dotatie aan de strategische adviesraad wonen)

De toelichting vergelijkt deze kredieten met deze van de begrotingscontrole 2007. De bedragen voor 2007 werden echter niet ingevuld in de tabel, terwijl er toen wel kredieten waren voorzien.

Programma ND – Ruimtelijke ordening

In de toelichting bij basisallocatie ND 0190 D (Subsidies voor de bestrijding en voorkoming van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten (Fonds voor vernieuwingsprojecten van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten) en kosten verbonden aan de afhandeling van bezwaarschriften (art. 17§2 decreet van 19.04.1995)) is er sprake van programma 62.10. Gelet op de nieuwe programmastructuur spreekt men beter van programma ND.

Het artikelnummer (ART) komt niet overeen met de ESR-code van het overgedragen saldo in de begroting van de DAB Grondfonds bijgevoegd bij de toelichting (41.10 i.p.v. 08.21). In de eigenlijke begroting van die DAB is dat verschil al weggewerkt.